

T.C.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

KONYA-BOSNAHERSEK MAHALLESİ REKREATİF ALANLARININ MİMARİ YÖNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ahmet Berat EĞLEN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mimarlık Anabilim Dalı

06-2015

KONYA

Her Hakkı Saklıdır

TEZ BİLDİRİMİ

Bu tezdeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edildiğini ve tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade ve bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

DECLARATION PAGE

I hereby declare that all information in this document has been obtained and presented in accordance with academic rules and ethical conduct. I also declare that, as required by these rules and conduct, I have fully cited and referenced all material and results that are not original to this work.

İmza

Ahmet Berat EĞLEN

Tarih: 28.07.2015

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KONYA-BOSNA HERSEK MAHALLESİ REKREATİF ALANLARININ MİMARİ YÖNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ahmet Berat EĞLEN

Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
Mimarlık Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Havva ALKAN BALA

2015, 82 Sayfa

Jüri
Doç. Dr. Mine ULUSOY
Doç. Dr. Havva ALKAN BALA
Doç. Dr. Havva Filiz MEŞHUR

ÖZET

Günümüzde iş yaşamının stresli ortamı, modern dünyanın rekabetçi yapısı, teknolojik aygıtların yarattığı dijital yoğunluk, doğadan kopan bireyi mutsuz ve sağlıksız bireyler haline dönüştürmüştür. Ayrıca yoğun endüstrileşme yarışı karşısında, yaşam alanları tahrip edilmiş, çevre sorunları ise tüm yerküreyi tehdit eder düzeye ulaşmıştır. Özellikle gelişmekte olan toplumlarda, kurumlar sanayileşme ve üretim yarışı içerisine girmiştir. Üretim artışı, yoğun çalışmanın sonucu, verimli üretimle özdeşleştirilmiştir. Oysa ki modern toplumlarda bireyler için çalışma kapasiteleri; ruhen ve bedenen sağlıklı olmaları ve çalışma hayatındaki verimliliklerinin ve yaratıcılıklarının artırılması ile doğrudan ilişkili olarak değerlendirilmektedir.

Bu anlamda Türkiye'de, son yıllarda, serbest zamanların etkin ve verimli bir biçimde değerlendirilmesinin önemi kavranmaya başlamıştır. Bu anlamda Beş Yıllık Kalkınma Planları; rekreasyon kavramına ayrıcalıklı olarak yer vermekte, rekreasyon etkinliklerine katılımın artırılmasına dönük çalışmalara önem verilmekte bununla birlikte, merkezi ve yerel yönetimleri, üniversiteleri, sivil toplum örgütlerini, rekreasyon etkinliklerini geliştirmek ve alt yapısını oluşturmak üzere görevlendirmektedir.

Tez kapsamında ele alınan Konya Kenti, Selçuklu Belediyesi, Bosna Hersek Mahallesi'nin rekreasyonel davranış biçimleri ve mekansal donanımı incelenmiş bu inceleme, anket ile mimari bağlamda, analizler ve değerlendirmelerle güçlendirilerek, bir çıkarıma gidilmiştir. Bu çalışma sahası için; gözlem, yerinde inceleme ve kullanıcı profilinin analizine yönelik soruların cevapları ile de kullanıcıların beklentileri analiz edilmeye çalışılmıştır.

Bosna Hersek Mahallesi için mevcut rekreasyon alanlarının tespiti ve kısa değerlendirilmesi yapıldıktan sonra tesisler hakkında kullanıcı profiline uygun, iyileştirme önerileri ve Mahalle için bu gereksinimleri karşılamaya yönelik alternatif çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Konya, Bosna Hersek Mahallesi, Mimarlık, Rekreasyon, Serbest Zaman, Rekreatif Mekanlar.

ABSTRACT

MS THESIS

KONYA-BOSNAHERSEK NEIGHBORHOOD'S ARCHITECTURAL ASPECTS OF RECREATIONAL AREAS

Ahmet Berat EĞLEN

Selcuk University, Institute of Science and Technology
Architecture Department

Advisor: Assoc. Prof. Havva ALKAN BALA

2015, 82 Pages

Jury
Advisor: Assoc. Prof. Havva ALKAN BALA
Assoc. Prof. Mine ULUSOY
Assoc. Prof. Havva Filiz MEŞHUR

ABSTRACT

Nowadays, the stressful atmosphere of the work occupational life, the competitive structure of the modern world and the digital rush created by technological devices turned the individuals who are taken away from the nature into the unhappy and unhealthy ones. Furthermore, being exposed to an overwhelming industrialization contest, the life space for humans has been ruined, the environmental problems, also, has reached to an extremely threatening extend. In a industrialization and production competition, the societies, especially the developed ones, has identified the increase of the manufacturing itself with a dense and fertile production. On the other hand, the working capacities for the individuals are treated concerned with enhancing their creativity and productivity and, also, their body and psychological health.

In this point, the significance of the utilization of the leisure time in an effective and fruitful way has been recently started to be realized in our country. For this account, the concept of recreation is involved particularly in the five-year development plans, the attendance in the recreation is tried to be increased. Central and local authorities charge the Universities and the non- governmental organization on the improving the recreation activities and creating the infrastructure of it.

Within the thesis, an architectural analysis and assessment has been carried out towards the recreational areas in Bosna Hersek district, Selcuklu, Konya. The answers of the questions for the problems about the observation, site survey, and the analysis of the user profile is sought and the expectations of the users are tried to be analyzed. After the detection and a short evaluation of the present recreation areas, evaluation of these

facilities is also took place for Bosna Hersek District. In the light of all of this information, the negative and positive sides of the recreation areas detected locally has been clarified and some solution advisories are handed in.

Keywords: Konya, Bosna Hersek District, Architecture, Recreation, Free Time, Recreational Spaces

ÖNSÖZ

“Bosna Hersek Mahallesi Rekreatif Alanlarının Mimari Yönden Değerlendirilmesi” adlı bu yüksek lisans tezi Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Anabilim Dalı Bina Bilgisi Programı’nda hazırlanmıştır.

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmanın oluşturulması, konunun bilimsel temellere oturtulması, tezin kapsamı ve yönteminin belirlenmesinde çok büyük emeği olan, çalışma sürecinde karşılaştığım her türlü sorunun çözümünde ve tezin sonuçlanması aşamasında esirgemediği yakın ilgisi, değerli düşünce ve önerileriyle tez danışmanı olmanın ötesinde bir rol üstlenen saygıdeğer hocam Doç. Dr. Havva ALKAN BALA'ya,

Benden değerli görüş ve eleştirilerini esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Yavuz ARAT’a,

Tezime fikirleriyle katkı sağlayan Arş. Gör. Tuğba DERİNGÖL’e,

Çalışmalarıyla tezime katkı sağlayan Selçuk Üniversitesi Mimarlık Bölümü 2013 Bahar yarıyılı Stüdyo V öğrenci mimarlarına ve Fark Yarat Tasarım Atölyesi’ne,

Tezim için hazırlamış olduğum anketlerin analizini oluşturmamda, yardımlarını esirgemeyen Dursun YAVUZ'a,

Hayatım boyunca yaptığım her şeyde beni sonuna kadar destekleyen, yanımda olan ve bana inanan aileme teşekkürü borç bilir, saygılarımı sunarım.

Ahmet Berat EĞLEN
KONYA-2015

İÇİNDEKİLER

ÖZET iv

ABSTRACT vi

ÖNSÖZ viii

İÇİNDEKİLER ix

SİMGELER VE KISALTMALAR xi

1. GİRİŞ 1

1.1. Çalışmanın Amacı ve Önemi 2

1.2. Çalışmanın Kapsamı 2

2. KAYNAK ARAŞTIRMASI 3

2.1. Rekreasyon Kavramının Literatürdeki Tanımı 3
2.1.1. Rekreasyonun Tarihsel Gelişimi 4
2.1.2. 21. Yüzyıl Rekreasyon Algısı 6
2.1.3. Rekreasyon Kavramının Farklı Disiplinlerdeki Denkliği ve İşlevleri 8

3. KONYA BOSNA HERSEK MAHALLESİ REKREASYONEL ETKİNLİK ALANLARININ ANALİZİ 12

3.1. Çalışma Alanının Tanıtımı 12
3.1.1. Fiziki Yapı 14
3.1.2. Demografik ve Sosyo-Kültürel Yapı 23
3.1.3. Rekreasyonel Etkinlik Alanları 27

4. MATERYAL VE METOT 53

4.1. Evren ve Örneklem 53
4.1.1. Araştırma ve Veri Toplanması 54

5. ARAŞTIRMA SONUÇLARI VE TARTIŞMA 55

5.1. Araştırma Sonuçları 55
5.1.1. Demografik Bilgiler 56
5.1.2. Zaman Kullanımı 57
5.1.3. Rekreasyonel Eylem Eğilimleri 59

5.2.Tartışma 68

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER 72

KAYNAKLAR 75

EKLER 77

ÖZGEÇMİŞ 82

SİMGELER VE KISALTMALAR

Simgeler

Kısaltmalar

İHEB: İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi
TDK: Türk Dil Kurumu
KOMEK: Konya Meslek Edindirme Kursları
AVM: Alışveriş Merkezi
FİFA: Uluslararası Futbol Federasyonları Birliği (Fransızca: Fédération Internationale de Football Association)

1. GİRİŞ

Günümüzde iş yaşamının stresli ortamı, modern dünyanın rekabetçi yapısı, teknolojik aygıtların yarattığı dijital yoğunluk, doğadan kopan bireyi mutsuz ve sağlıksız hale dönüştürmüştür. Ayrıca yoğun endüstrileşme yarışı karşısında yaşam alanları tahrip edilmiş, çevre sorunları ise tüm yerküreyi tehdit eder düzeye ulaşmıştır. Yaşanan tüm bu olumsuzluklarla birlikte, çalışma alanlarına yönelim, sanayileşmiş kentlere göçü de beraberinde getirmiştir. Günümüzde yeniden şekillenen kent kültürü içerisinde bireyler adeta sıkışıp kalmıştır.

Endüstrileşmiş yaşam alanlarında, hareketsiz ve yoğun iş hayatının ve stresli yaşamın, bireylerin psikolojik ve fizyolojik açıdan yaşamlarında çok ciddi tahribatlara neden olduğu açıktır. Oysaki iş verimliliği ve yaratıcılığı, çalışanların ruhen ve bedenen sağlıklı olmaları ile doğrudan ilişkilidir. Modern toplumlarda boş zamanın varlığı ve iyi şekilde değerlendirilebiliyor olması o toplumun uygarlık seviyesi ile ilişkilendirilmektedir.

Günümüzde; tüm bu yoğun çalışma hayatı içerisinde, gerçekleştirilecek her türlü rekreatif etkinlik, insanların bedenen sağlıklı bireyler olmasını sağlamakta ve günlük yaşantının stresli ortamından uzaklaştırarak, ruhen de rahatlamasına yardımcı olmaktadır. Bu yararlar iş hayatında verimliliği artıracağı gibi, toplum kalitesini de yükselterek, refah seviyesini artırdığı görülmektedir.

Türkiye'de de son yıllarda, rekreasyon olgusunun önemi kavranarak merkezi yönetim tarafından, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin bu amaçta faaliyet göstermeleri için görev ve yetkiler verilmiştir . Ancak Türkiye'de yeni yeni önemi kavranmaya başlanan rekreasyon olgusu, özellikle yerel yönetimler açısından park bahçe tanziminden öteye geçememiş, bireylerin beklentileri tam anlaşılamamış. Rekreasyonla hedeflenen ruhen ve bedenen sağlıklı bir toplum yaratma hedefinden büyük ölçüde sapılmıştır. Rekreatif etkinliklerin organizasyonu, yönlendirilmesi bir tarafa, bu tür etkinliklerin gerçekleştirilebileceği mekânsal donatılar da oldukça yetersiz ve ulaşılabilirlikten uzak kalmıştır.

1.1. Çalışmanın Amacı ve Önemi

Türkiye'de 'Kampüs' komşuluğunda adeta bir öğrenci mahallesi olması yönüyle, özel bir konum ve sosyal yapıya sahip olan, Konya Kenti, Bosna Hersek Mahallesi'nin rekreasyonel etkinlik alanları üzerine, kullanıcı profili ile birlikte ele alınarak, değerlendirmeler yapılmıştır.

Hayatın her sahasında var olan mimarlık, rekreatif etkinlikler, rekreasyon alanları ve tesisleri ile de doğrudan ilgilidir. Rekreatif eylemlerin gerçekleştiği her mekan, mimar tarafından tasarlanacağı ve mimarlık disiplininden yoksun bir rekreasyon düzenlemesinin eksik kalacağı açıktır. Ancak mimarlık disiplinince 'rekreasyon' konusunda yapılan araştırmaların yeterli olmadığı 'Ulusal Tez Merkezi'nde' yer alan araştırmalar incelendiğinde, açıkça görülmektedir. Bu anlamda rekreasyon olgusu ve mekânsal izdüşümleri üzerine mimari açıdan yapılacak çalışmaların son derece değerli ve önemli olduğu açıktır.

1.2. Çalışmanın Kapsamı ve Yöntemi

Çalışmada; 'Rekreasyon' kavramı ve tarihsel gelişimi üzerine literatür ve kaynak araştırmaları yapılarak; rekreasyon konusunun farklı disiplinlerdeki yeri ortaya konulmuştur.

Türkiye, Konya Kent'i, Selçuklu Belediyesi sınırları içerisinde yer alan Bosna Hersek Mahallesi'nin fiziki yapısı, sosyo-kültürel yapısı ve rekreasyonel etkinlik alan ve tesislerinin tespitine yönelik alan taraması yapılmış; mahalle kullanıcılarının 'zaman kullanımı, rekreasyonel eylem eğilimleri, ve bu eylemleri gerçekleştirdikleri mekanlar' üzerine çıkarımlar yapılmıştır. Bu amaç için, fiziki gözlem yapılarak, alan taraması yapılmış ve anket uygulanmıştır. Uygulanan ankette 'Örneklem Gurubu'nun' verdiği yanıtlar ışığında elde edilen bulgular üzerinden yorumlamalara gidilmiştir. 2013 yılında uygulanan anketin örneklem gurubu; 176'sını erkek 150'sini ise kadın olmak üzere toplam 326 kişi oluşturmuştur. Tüm bu veriler ışığında, yapılan tespitlerden yola çıkılarak, değerlendirmeler yapılmış ve rekresyon eğilimlerinin mekansal örtüşmeleri üzerinden; rekreasyonel etkinlik alanlarının ve tesislerinin, eksik yada işlemeyen yönleri ortaya konulmuştur. Tespit edilen bu konularda çözüm önerileri sunulmuştur.

2. KAYNAK ARAŞTIRMASI

2.1. Rekreasyon Kavramının Literatürdeki Tanımı

Rekreasyon Latincedeki re=yeniden ve creare=yaratma anlamındaki recreare sözcüklerinin karşılığı olup; Fransızca kökenlidir. Sözlük anlamı insanların boş zamanlarında, eğlence-spor amacı ile gönüllü olarak katıldıkları etkinliklerin yanı sıra, bir bölgeyi, insanların, eğlenme, dinlenme amacıyla kullanabilecekleri bir duruma getirmek olarak tanımlanmıştır (TDK, 2007). Bilimsel çalışmalara konu olan rekreasyon kavramı farklı disiplinlerde nüanslar göstermekle birlikte literatürde yaygın tanımı ile rekreasyon faaliyetleri; kişinin iş ve eylemlerinden, günlük yaşamın monoton ve disiplinli geçen çalışmalarından sonra, insanların boş zamanlarında, oyun ve eğlence dürtülerini tatmin eden ve kişiyi dinlendiren, yıpranan bedenini yenileyen, tazeleyen ve kişiye enerji kazandıran gönüllü yapılan etkinliklerdir. (Bernard,1975; Aran,1970; Kraus,1985; Pehlivanoğlu,1986).

Wuest ve Bucher (1995), Karaküçük (2008) gibi bazı araştırmacılar rekreasyonun bu tanımına kişinin ruhen yeniden yapılanmasını ve tazelenmesini sağlayan, olumsuz çevresel etkilerden tehlikeye giren bedeni ve ruhu koruyan, kişisel veya ferdi grup içinde seçilerek yapılan etkinlikleri de eklemişlerdir. Bu noktada üzerinde durulması gereken konu Gold (1980), Smith-Godbey (1991) gibi rekreasyonu bir yandan kişinin kendi isteği ile gerçekleştirdiği rahatlama, dinginlik ve yenilenme olgusu ile örtüşen ama mutlaka "boş zaman" değerlendirme eylemi diye tanımlanıyor olmasıdır. Bu tanımın varlığı ve doğruluğu kabul edilmekle birlikte bu çalışma bağlamında bu tanım geçerli görülmemektedir. Çünkü rekreasyon; özellikle son yıllarda bireyin beğenisi bakımından doyurucu, ruhsal ve bedensel yenilenme amacını taşıyan, aynı zamanda bireyin sosyal, kültürel, ekonomik ve fizyolojik olanakları ile bağımlı yaşamsal konforunu arttırmak için gerçekleştirilen hayati eylemlere dönüşmüştür.

Bireyler günümüzde bu eylemleri gerçekleştirmenin önemini kavramış ve rekreasyon eylemleri, toplumun geniş bir kısmında yaşamın bir parçası haline dönüşmüştür. Bu amaç için bireyler, bilinçli bir biçimde zaman ve bütçe ayırmaktadır. Rekreasyonel merkezlerin, açık ve kapalı rekreasyon alanlarının ve rekreasyon

işletmelerinin giderek yaygınlaşması da bu kavramın dünyada ve ülkemizde yerleştiğinin ve toplumsal kabul gördüğünün işaretidir.

2.1.1. Rekreasyonun Tarihsel Gelişimi

İlkel toplumlarda, insanlar yaşamlarını sürdürebilmek için, bir yandan yaşadıkları fiziki çevreye ilişkin bilgiler edinerek doğayı anlamaya çabalamışlar, diğer yandan toplayıcılık, avcılık gibi uğraşılar ile doğal kaynaklardan yararlanıp, toprağı işleyerek, doğaya egemen olmaya çalışmışlardır (Tırıl, 2007; Sayman, 2011). Eski tarih kayıtları arasında insanların boş zamanlarında müzik, resim ve spor etkinliklerini kullandığı görülmektedir. Ayrıca, ilkel kavimlerin yaşantısında dahi pek zengin boş zaman organizasyonu olduğu belirlenmiştir (Kılbaş, 2010).

Antik dönemlerde ise, örneğin Eski Mısır'da yapılan çeşitli spor gösterileri, harp oyunları, avlanma ve danslar, Asurlular 'da yapılan toplu halk şenlikleri ve Eski İran'da Cennet adı verilen koruluklarda yapılan spor gösterileri belli başlı rekreasyonel aktiviteler olarak değerlendirilir. Yine antik dönemde Ege Denizi'nin iki yakasında gelişen uygarlıklardaki, spor gösterileri, toplu gezintiler, felsefe tartışmaları, bilim ve güzel sanatlarla ilgili uğraşlar rekreasyonel etkinlikler olarak göze çarpmaktadır (Pehlivanoğlu,1976; Sayman 2011,).

Anadolu öncesi Türk toplumlarında ise; çalışma zamanı dışında, özellikle at üzerinde oynanan oyunlar, topluca yemeklerin yenip, içkilerin ikram edildiği, düğünler şölenler, törenler gibi eğlenceler düzenlendiği bilinmektedir (Karaküçük, 2008). Anadolu Selçuklu döneminde ise çalışma hayatı, ziraat, zanaat, ticaret ve bilim gibi ayrımlaşmış, şehirleşme belirginleşmeye başlamıştır. Buna bağlı olarak boş zamanlar; yaylalara çıkma, içme ve kaplıcalara gitme şeklinde ve diğer pasif-aktif etkinliklerle örgütlenmeye başlamıştır (Sezgin, 1987). Tüm bu eylemler tarihsel süreç içerisinde dönemin yapısına uygun olarak rekreasyonel etkinlikler kapsamında değerlendirilmektedir (Sayman, 2011). Sonraki takip eden dönemlerde de Anadolu'da, gerek Beylikler Döneminde gerekse Osmanlı Dönemi'nde de; bu tür rekreasyonel etkinlikler; çeşitli şölenler ve gösteriler, fiziksel uğraşlar ve spor organizasyonları, sosyal ve kültürel etkinlikler, gezi ve ziyaretler, toplumların hayatında küçük farklılıklar göstererek var olmaya devam etmiştir. Ancak rekreasyon için en ciddi ayrım ve değişim

dünya sahnesinde, Sanayi Devrimi ile Avrupa'da 18. ve 19. yüzyıllarda yeni buluşların üretime olan etkisinin artması ve makineleşmiş endüstriyi doğurması ile ortaya çıkmıştır.

Sanayi devriminden günümüze değin sürmekte olan teknolojik gelişmeler hayatımızı kolaylaştırmanın yanı sıra monotonluğu ve bu monotonluğun getirdiği yorgunluğu ortaya çıkarmıştır. Teknolojinin gelişmesi ile sanayileşme, sanayileşmenin artması ile iş olanakları artmış ve sanayi bölgelerine göçler başlamıştır. Bu göçlerle büyüyen kentler gün geçtikçe kalabalıklaşmış ve yaşanması yorucu mekânlar haline gelmişlerdir. Teknolojinin gelişmesi sonucu hayatımıza pozitif ve negatif yönde etkisi olan bu iki unsur insanların dinlenme, eğlenme ve yenilenme ihtiyacını arttırmıştır. (Müderrisoğlu ve Uzun, 2004). Ayrıca yaşanan Dünya Savaşları da, toplumlarda çok ciddi sarsıntılara sebep olsa da, sonrasında yaşanan süreçte bilim ve teknolojinin de etkisi ile toplumlar yapılarını yeniden şekillendirmiştir. Geçmişten günümüze milyonlarca insanı etkileyen bu olaylar toplumların önceliklerini ve boş zaman alışkanlıklarında da köklü değişikliklere neden olmuştur.

'Sanayi Devrimi' ve yaşanan 'Dünya Savaşları' ile tüm yerküreyi etkileyen bu değişim ve gelişmeler Türk ulusunu da paralel biçimde etkilemiş, değişen yaşam şartları, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması ile birlikte, her alanda gerçekleştirilen devrimler sayesinde, Türk toplumunun geleneksel yaşam şeklinde ve rekreasyonel davranış biçimlerinde ve algısında da köklü değişimler meydana getirmiştir (Sayman,2011).

Tüm bu tarihsel süreç incelendiğinde rekreasyon, doğrudan ya da dolaylı biçimde, her çağda insan hayatında var olduğu ancak dönemlere ve yaşayış biçimlerine göre farklılıklar gösterdiği anlaşılmaktadır. Rekreasyonun günümüze kadar geçen süreçte giderek bir gereklilik haline dönüştüğü, kişi hayatında önemli bir yere sahip olduğu da görülmektedir. Bu gerekliliği teminat altına almak için, Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın yayımladığı İnsan Hakları Evrensel Bildirgesin'de (İHEB) bu konuya yer verilmiş; '*Madde 24- her şahıs dinlenmeye, eğlenmeye, bilhassa çalışma müddetinin makul surette sınırlandırılmasına ve muayyen devrelerde ücretli tatillere hakkı vardır, Madde 27- 1. herkes topluluğun kültürel faaliyetine serbestçe katılmak, güzel sanatları tatmak, ilim sahasındaki ilerleyişe iştirak etmek ve bundan faydalanmak hakkına*

haizdir.'denilerek; serbest zaman aktivitelerine katılma, bir insan hakkı olarak tanımlanmış ve buna bağlı olarak da bu aktivitelerin düzenlenmesi ve katılımı konusunda pozitif gelişmeler olmuştur (İbrahim ve Cordes,2002).

2.1.2. 21. Yüzyıl Rekreasyon Algısı

21. yüzyılda, katı kalıpları ve insana göz açtırmayan hızı nedeniyle çalışma hayatının zorluklarıyla da mücadele eden kent insanı, kentsel değişim ve dönüşüm sürecinde kent kültüründe yeniden şekillenen toplumsal ilişkiler yumağı içinde sıkışıp kalmıştır (Sayman, 2011). Bununla birlikte, teknolojik gelişmeler ve otomasyonla monotonlaşan, mekanikleşen sanayiye dayalı üretim olgusunda yeniden yapılanan çalışma hayatı; çalışanların, emeğine yabancılaşmasına ve makineler karşısında kendilerini güçsüz hissetmelerine neden olmuştur (Tezcan,1993). Özellikle gelişmekte olan ülkelerde; üretim artışı, yoğun ve verimli çalışma ile özdeşleştirilmiştir. Fertler ise gereksinimlerini karşılamak ve yaşam standartlarını yükseltmek adına, daha fazla çalışma sahası bulunan bölgelere göç etmişler ve çalışmaya daha fazla zaman ayırmışlardır (Köseoğlu,1981). Oysa ki, insan için, çalışma kapasitesi kadar, boş (serbest) zamanın da oluşturulması ve onun en iyi şekilde değerlendirilerek kapasitesinin arttırılması da büyük önem taşır. Bu çağdaş insan için, çalışma hayatının kalıpsallığından kurtularak, dilediği gibi yaşayıp kendine gelmesinde önemli bir etkendir. Böylece bireyin iş veriminin artmasının yanı sıra toplumun yaratıcı, geliştirici enerjisinin de ortaya çıkmasına imkân verir (Güler, 1978). Özellikle gelişmiş ve sanayileşmiş ülkelerle, gelişmekte olan ülkelerde boş zaman uygarlık ve gelişmişliğin bir nimeti olarak değerlendirilmektedir. Öyle ki günlük ve haftalık çalışma saatlerindeki azalmalar ile tatil günlerinin artması, toplumsal normlardaki değişim gibi nedenlerle boş zamanın sosyal ve toplumsal hayat içerisindeki önemi, daha da belirginleşmeye ve artmaya hızlı bir şekilde devam etmektedir. Boş zaman tüketim zamanına dönüştürülerek toplum için yeni bir toparlanma ve adaptasyon imkânı da getirmektedir. Bireyler üretimde olmadığı zaman sportif, sanatsal, güncel eğlenceler veya turistik hareketliliğin içinde olarak tüketimde bulunmaktadır (Karaküçük, 2008).

Ruhen, fikren ve bedenen sağlıklı olan fertler toplumun da refah seviyesini yükselteceği, iş verimini ve yaratıcılığı artıracağı da bilinmektedir. Bu konuda

öngörüsünü bildiren Kaya; (2003) “Bir gün gelecek, ülkelerin gelişmişlikleri, sadece askeri ve ekonomik güçleriyle ya da başkentlerinin ve kamu binalarının görkemliliğiyle değil, insanların sosyal refahıyla ölçülecektir” diyerek toplumların refah seviyesindeki artışın o toplumun uygarlık ve gelişmişliğinin ölçütü olduğunu vurgulamaya çalışmıştır. Bugün özellikle gelişmiş toplumlarda; rekreasyon tesislerine yapılacak her yatırımın, toplumun ruh ve beden sağlığı için harcanan giderleri ciddi anlamda azaltacağı ve toplum kalitesini yükselteceği bilindiğinden, ruhen ve bedenen sağlıklı bir toplum meydana getirebilmek amacıyla, bu yönde yapılan yatırımlara ağırlık verilmiştir.

Bu bilgilerden yola çıkarak; rekreasyon merkezleri, rekreasyon alanları ve işletmeleri için harcanacak her değer kat kat fazlasıyla katma değer ve verim olarak ülke ekonomisine geri dönüşü olacağı gibi, toplumun sosyal refah seviyesini de yükseltecektir, denilebilir. Şöyle ki ruhen ve bedenen sağlıklı her bireyin, toplum içerisinde huzur ve kaliteyi artıracağı açıktır, ayrıca bu, yaşam kalitesi yükselen bireylerin, çalışma kapasitesini de artıracaktır. Üretime katılan bireyler daha verimli olacaklardır. Ayrıca toplum sağlığı için harcanan giderler de ciddi anlamda azalacak, sağlık giderleri için harcanan kaynaklar diğer sahalara kaydırılarak toplumsal refahın artması için harcanacak yada mevcut imkanlarla sağlanan, sağlık hizmetinin kalitesinin artmasına yardımcı olacaktır. Zaten yapılacak bu tür rekreasyon tesislerinin de kısa sürede kendi işletme giderlerini de karşıladığı da bilinmektedir.

Ancak; Ülkemizde 'Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde 14/2 "Yeşil alanlar: Toplumun yararlanması için ayrılan oyun bahçesi, çocuk bahçesi, dinlenme, gezinti, piknik, eğlence, rekreasyon ve kıyı alanları toplamıdır. Metropol ölçekteki fuar, botanik ve hayvan bahçeleri ile bölgesel parklar bu alanlar kapsamındadır." denilerek, Rekreasyon alanlarının kent ölçeğinde yeşil alanların içerisinde sınırlandırılmış olması ve üst yapı tesislerinin de buna bağlı olarak, kısıtlandırılması rekreasyonel etkinlik alanlarının gelişimini kısıtladığı görülmektedir. Tip İmar Yönetmeliğinde; "Piknik ve eğlence (rekreasyon) alanları: Kentin açık ve yeşil alan ihtiyacı başta olmak üzere, kent içinde ve çevresinde günü birlik kullanıma yönelik ve imar planı kararı ile belirlenmiş; eğlence, dinlenme, piknik ihtiyaçlarının karşılanabileceği lokanta, gazino, kahvehane, çay bahçesi, büfe, otopark gibi kullanımlar ile, tenis, yüzme, mini golf, otokros gibi her tür sportif faaliyetlerin yer alabileceği alanlardır. Bu alanda yapılacak yapıların emsali (0,05) i, kat adedi 2’yi, asma katlı yapılarda (9.30) m.yi, asma katsız yapılarda (8,30)

m.yi geçemez." denilmektedir. Büyük ölçekli bir rekreasyon tesisi uygulaması için bu kısıtlamalarla, çok geniş rekreasyon-yeşil alanlara ihtiyaç duyulacağından, tüm bu tesislerin aynı alanda bulunmasının mahalle ölçeğinde birarada olmasının güç olacağı görülmektedir. Bunun sonucu olarak da Rekreasyon tesisleri farklı alanlara yayılarak planlı yeşil alanlardan kopuk olarak tasarlandığı görülmektedir.

Özetle rekreasyon; çağımızın en önemli sağlık riski olarak görülen hareketsizliği ve stresli yaşamı önlemek adına en önemli çözüm yolu olarak görülmektedir. Bununla birlikte her yaşta insanın ruhsal, bedensel, sosyal, kültürel gelişimine katkısı da oldukça büyüktür. Ayrıca rekreasyonun, bireye katkılarının yanında, aile ve sosyal çevre, bölge ve ülke açısından girdileri ve katkıları da günümüzde önemli bir yere sahiptir.

2.1.3. Rekreasyon Kavramının Farklı Disiplinlerdeki Denkliği ve İşlevleri

Pek çok araştırmacı rekreasyonu ve rekreasyon aktivitelerini farklı yönleri ile ele alarak, çeşitli sınıflandırmalara gitmişlerdir. Örneğin Pehlivanoğlu (1976) rekreasyon aktivitelerini, zamana, mekâna ya da diğer özelliklere bağlı olarak, sınıflandırmış, Karaküçük (2008), sınıflandırmasını amaçlarına göre ve çeşitli kriterlere bağlı olmak üzere iki ana başlık altında yapmıştır. Tribe (1995) ise, rekreasyonu evde yapılan, ev dışında yapılan rekreatif etkinlikler ve seyahat- turizm olarak üç gurupta incelemiştir. Tüm bu örneklemeler çoğaltılabilir.

Farklı çıkış noktaları olan bu sınıflamaların hepsi de tek bir olguyu, yani rekreasyonel aktivite olgusunu çeşitli yönleri ve boyutları ile yansıtmaya çalışmaktadır. Aslında hiçbir sınıflama rekreasyon aktivitesi olgusunu tam olarak anlatacak nitelikte değildir. (Pehlivanoğlu 1976), 'Rekreasyon' kavramı birçok farklı disiplinin ilgi alanına girdiği düşünülürse bu farklılıkların doğması olağandır. Dolayısı ile tüm bu sınıflandırmaların doğru olmakla birlikte, rekreasyonun sınıflandırmasının nasıl yapılacağının ya da hangi disiplin sahasında değerlendirileceği konusu, araştırmacıların konuyu ele alış şekli doğrultusunda biçimlenecektir. Bu araştırmada; rekreasyonun, hangi disiplin sahasını, işlevleri yönünden ilgilendirdiğinin tespiti yapılarak, bir sınıflandırmaya gitmek yolu tercih edilmiştir.

Bu disiplin kolları; ***Şehir Bölge Planlama, Peyzaj Mimarlığı, Turizm ve İşletme, Orman Mühendisliği, Çevre Mühendisliği ve Coğrafya, Sağlık ve Spor Bilimleri, Mimarlık*** olarak belirlenerek, rekreasyonla ilişkileri ortaya konmuştur.

Rekreasyon ana başlığı altında toplanan araştırmalar ve çalışmalar incelendiğinde, rekreasyon konusunu kendisine araştırma konusu olarak seçen birçok farklı disiplinin olduğu görülecektir. 'Rekreasyon' anahtar kelimesi altında Türkiye de 1982/2015 yılları arasında ulusal tez merkezinde yapılan araştırmaların dağılımına bakıldığında; karşımıza toplam 264 tez çalışması çıkmaktadır; 93 Peyzaj Mimarlığı, 72 Sağlık Spor Bilimleri, 18 Orman ve Orman Müh.,15 Şehir Bölge Planlama, 18 Turizm, 18 Coğrafya, 6 Eğitim Öğretim 4 Mimarlık, 4 Ziraat 2 Sosyal Hizmetler, 2 Psikoloji ve İç Mimarlık, Radyoloji, İnşaat Müh. İşletme, Endüstri Müh, Ekonometri, Halk Bilimi, Antropoloji, Kamu Yönetimi, İletişim, Çevre Müh, Biyoloji bölümlerinde ise birer adet çalışmanın olduğunu görüyoruz.

Bu disiplinlerden öne çıkanların konuya yaklaşımları ise genel hatlarıyla şu şekildedir;

Şehir Bölge Planlama; rekreasyon konusunu ele alırken; farklı yaş gruplarına hizmet verecek donatı alanlarının kent bütünündeki dağılımı, mevcut arazi kullanım kararları ve nüfus yoğunluğu dikkate alınarak, hangi alanlarda, hangi büyüklükte donatı gereksinimi olduğu ve bu alanların etkin kullanımının nasıl sağlanacağının sorgulanması ve kararlar alınması bağlamında incelemektedir (C.Sancar ve ark., 2007).

Peyzaj Mimarlığı ise turizm veya rekreasyonel bağlamda doğal çevrenin başlıca bileşeni, görsel veya manzara kalitesidir diyerek, manzara bakımından önemli peyzajlar sadece onları yaşayan bireye faydalı olmayıp alanın çekiciliğine de önemli bir katkı sağladığını savunmaktadır; çünkü görsel karakter, bir turistik/rekreasyonel deneyimin bütün kalitesini etkilemektedir (Clay ve Daniel, 2000). Dolayısıyla; rekreasyon alanlarının görsel kalitesini bölgenin ekonomik faydaları ile ilişkilendirerek rekreasyon alanlarının yeşil öğelerle tanziminin yapılmasını ve görsel kalitesinin artırılmasını amaç edinmiştir.

Turizm ve İşletme yönünden rekreasyonun ele alınış biçimi ise ağırlıklı olarak hizmet sektörünün sunmuş olduğu hizmet kalitesinin düzeyini belirleyebilmek ve sürdürülebilirliğini sağlamayı amaçlar. Rekreasyona sosyal ve iktisadi yönden bakarak; müşteri memnuniyeti, karlılığı arttırma ve maliyetleri azaltma hedefiyle yaklaşır.

Orman Mühendisliği; uluslararası ekosistem ve korunan alan sistemleri içerisinde bulunan (ulusal park, doğa parkı, bilimsel rezerv alanları) gibi doğal alanların korunmasına, rekreasyonel amaçlı kullanımına, bu sistemlerin yönetimine esas olacak ilişkileri ortaya koymaktadır. Rekreasyonla ilgili çalışmalarda 'İnsan-Doğa' uyumunu yansıtmayı ve öne çıkartmayı amaç edinmiştir.

Çevre Mühendisliği ve Coğrafya disiplinlerinin rekreasyon tesis ve alanlarına yaklaşımı ise kırsal rekreasyon alanlarının yeniden düzenlenmesini, sürdürülebilirliğini, korunmasını ve geliştirilmesini ve mevcut sorunların çözümlenmesini amaçlamaktadır. Sonradan oluşturulan rekreasyon tesisleri için ise alt ve üst yapı sorunlarına çözüm getirmek bu tesislerin korunma, kullanma kapsamında sürdürülebilir kalkınmaya yönelik projeler üretmeyi sağlamaktır.

Sağlık ve Spor Bilimleri sağlıklı bir toplumu oluşturmak için sağlam temelleri kurmada sportif rekreatif etkinlikleri bir gereklilik olarak görerek sportif rekreasyon etkinliklerini yönetme, yönlendirme, eğitme ve yaygınlaştırmayı kendisine amaç edinmiştir.

Mimarlık hemen hemen tüm bu disiplin kollarının içerisinde doğrudan ya da dolaylı olarak yer almakla birlikte; açık, yarı açık ve kapalı mekân gereksinimleri bu mekânların fonksiyonelliği, estetiği, maliyeti, kullanım şekli ve sürdürülebilirliği, kullanıcılar açısından ergonomisi ve işlerliği konularında etkin bir rol üstlenmektedir. Diğer disiplin kollarıyla birlikte de tamamlayıcı unsur olarak mimarlık disiplini önemli bir yere sahiptir.

Böyle olmasına rağmen; rekreasyonel kullanımlar için hazırlanmış programların başarısı kuşkusuz, o programların uygulamaya konulacağı mekanlar ve bunların yönetimleriyle yakın ilişkilidir Karaküçük (2008). Söz konusu tesislerin mekansal kalitesinin ve amaçlarına uygunluğunun, rekreasyonel kullanımlar için hayati bir öneme sahip olduğunu söylenebilir. Ancak, böylesine önemli bir yere sahip olmasına karşın,

mimarlığın, rekreasyon alanları ve rekreasyon tesisleri üzerine yeterince eğilmediği görülmektedir. Bunun bir yansıması olarak da rekreasyon alanı denilince oluşan algının, yeşil alan tanziminden öteye geçememesi olmuştur. Buna etken olarak mevcut yasalar ve yönetmeliklerin de kısıtlayıcı olduğu görülmektedir. Tip imar yönetmeliği; rekreasyon alanlarını yeşil alanları içerisine dahil etmekte ve bu alanlar içerisinde yapılacak yapı ve tesisler için kısıtlamalar getirmektedir. Zaten rekreasyonu araştırmalarına en fazla konu edinen bölümün 'Peyzaj Mimarlığı' olması da bunu destekler niteliktedir. Rekreasyon alanları olarak tasarlanan alanların rekreasyonel etkinliklere uygunluğu ise bu farklı disiplinlerin bir arada tasarım ağını oluşturup oluşturamadığı ile doğrudan ilişkilidir.

Kullanıcıların taleplerini en iyi analiz edecek ve mekânsal gereksinimleri en iyi okuyacak olan mimarların, dışında tutulduğu her uygulama beraberinde pek çok sorunu da birlikte getirecektir. Rekreasyon etkinlikleri; sportif, kültürel, eğlence aktivitelerini içinde barındırır. Bu etkinlikler; mekansal gereksinimleri olan ve bu tüm disiplinlerle birlikte ele alınarak tasarlanan faaliyet alanlarına ihtiyaç duyarlar.

İyi kurgulanmış bir rekreasyon alanı;

i. Kaliteli görsel ve manzara unsurlarını üzerinde barındıran yeşil dokuya sahip olmalıdır.
ii. Üzerinde bulundurduğu tesislerle sportif, kültürel, sosyal etkinliklere imkan verebilmeli,
iii. Bu tesisler; kullanıcıların, serbest zamanlarını eğlenceli bir biçimde değerlendirebileceği kaliteli ve işlevsel açıdan kaliteli mekanlara sahip olmalıdır.
iv. Aynı zamanda işletme ve yönetim yönleriyle de tam bir uyum içerisinde tasarlanmış alanlar olmalıdır.

Tüm bu bilgiler ışığında, çalışma kapsamında konu edinilen çalışma evreni; mimar perspektifinden incelenmeye çalışılmıştır. Elde edilen bilimsel bulgular toplanarak mevcut durum analizi yapılmış, tespit edilen sorunlar ve bu sorunlara dönük çözüm önerileri belirlenmeye çalışılmıştır.

3. KONYA BOSNA HERSEK MAHALLESİ REKREASYONEL ETKİNLİK ALANLARININ ANALİZİ

3.1. Çalışma Alanının Tanıtımı

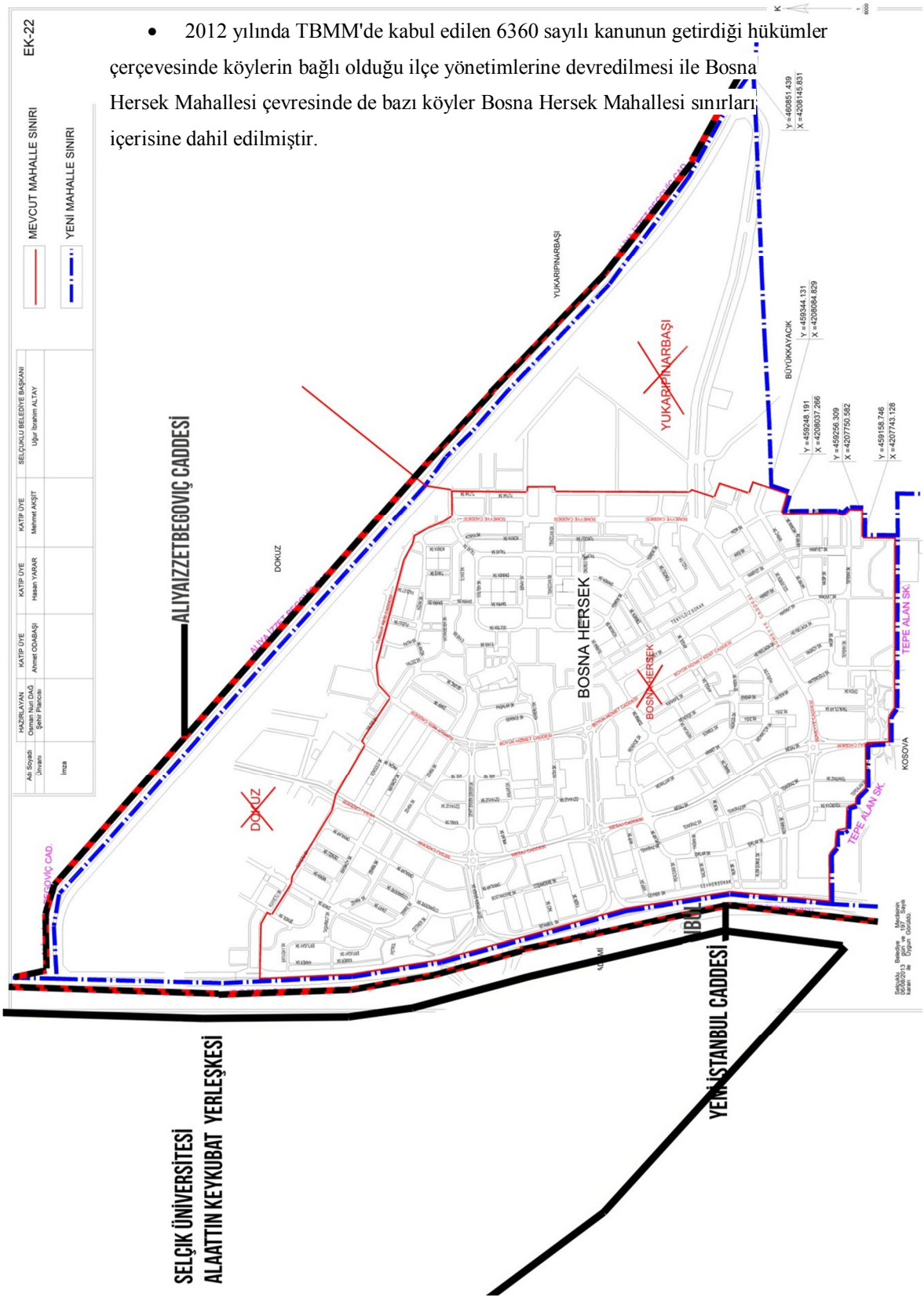
Bosna Hersek Mahallesi; Konya kentinin kuzey çeperinde Konya-İstanbul ana ulaşım aksı olan Yeni İstanbul Caddesi üzerinde yer alan Konya Selçuklu Belediyesi'ne bağlı, kent merkezine yaklaşık 20 km. mesafede, Selçuk Üniversitesi Alaattin Keykubat Yerleşkesinin doğu yakasında yer alan yerleşim yeridir. Bosna Hersek Mahallesinin kuzey hattını oluşturan Aliya İzzet Begoviç Caddesi ise Ankara yolunu İstanbul yoluna bağlamaktadır. Bu iki ana arterin çevrelediği Bosna Hersek Mahallesi, önceleri Konya'nın gecekondu önleme bölgesi olarak yapılandırılmaya başlanmışken, Selçuk Üniversitesi Alaattin Keykubat Yerleşkesi'nin varlığı nedeniyle, üniversite öğrencileri ve çalışanları tarafından kısa sürede yaşam alanı olarak benimsenmiş ve önemli bir yerleşim bölgesi haline gelmiştir.

Konya'nın en büyük ilçesi olan Selçuklu, Türkiye'de bulunan 46 ilden daha fazla nüfusa sahiptir. Bu ilçeye bağlı olan Bosna Hersek Mahallesi ise nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu mahalleler arasında yer almaktadır.

Şekil 3.1.1. Çalışma Evreni-Bosna Hersek Mahallesi Konumu ve Sınırlar (https://www.google.com/maps/place/T%C3%BCrkiye/@38.9574155,35.2413689,6z/data=!3m1!4b1!4m2!3m1!1s0x14b0155c964f2671:0x40d9dbd42a625f2a).

- 2012 yılında TBMM'de kabul edilen 6360 sayılı kanunun getirdiği hükümler çerçevesinde köylerin bağlı olduğu ilçe yönetimlerine devredilmesi ile Bosna Hersek Mahallesi çevresinde de bazı köyler Bosna Hersek Mahallesi sınırları içerisine dahil edilmiştir.

Şekil 3.1.2. Bosna Hersek Mahallesi Sınırları (http//www.selcuklu.bel.truploadskitaplik01232014153422BOSNA%20HERSEK.pdf).

3.1.1. Fiziki Yapı

Bosna Hersek Mahallesi; bağlı olduğu, Konya ili Selçuklu ilçesinin tüm fiziki özelliklerini taşımaktadır, bölgesel bir farklılık görülmemektedir. Bosna Hersek Mahallesi Selçuklu ilçesinin kuzeyinde yer almaktadır. Bağlı olduğu Selçuklu ilçesi, 36°52’ Kuzey enlemi ile 32°29’ Doğu boylamı arasında yer almaktadır. İlçe iklim ve tabiat şartları itibarı ile İç Anadolu Bölgesinin karakteristik özelliklerini taşımaktadır. İlçenin yüzölçümü 2.056 km² olup, Konya’nın kuzeyinde yer almaktadır.

Bosna Hersek Mahallesinin yapısı çoğunlukla düzlüktür. Bölgenin ve mahallenin bitki örtüsü ise bozkır iklimi karakteristik özelliklerini gösterir. İlçe merkezinin rakımı 1020 metre iken Bosna Hersek Mahallesi'nin rakımı, 1105 metredir (Anonim,2015). Bosna Hersek Mahallesi , Konya Kenti'nin geneline göre yüksekte olmasından ötürü sahip olduğu havası farklıdır. Mahallenin konumlandığı bölge; kent kullanıcıları tarafından hala 'Esentepe' olarak anılmaktadır. Mahalle, kurak bir iklime sahip olup, yazları sıcak, kışın ise kar yağışlıdır. Bölgenin yağış ortalaması ise çevre illere göre daha düşüktür.

Şekil 3.1.1.1. Bosna Hersek Silüeti (http://www.panoramio.comphoto58278971)

Yapı yoğunluğunun yüksek olduğu mahallede; genelde konutlar 3-5 katlı olarak planlanmış ancak 8 kat ve üzeri 199 bina, 6-8 katlı 7 bina 3-5 katlı 866 bina bulunmaktadır (Anonim,2013).

Mahallede 8 adet İlköğretim Okulu, Bosna Hersek Lisesi, Konya Atatürk Anadolu Öğretmen Lisesi, Görme Engelliler İlköğretim Okulu ile birlikte Selçuk Üniversitesi ve Mevlana Üniversitesi de yer almaktadır. Selçuk Üniversitesi; 21 Fakülte, 1 Devlet Konservatuarı, 1 Yabancı Diller Yüksekokulu, 1 Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, 1 Sağlık Yüksekokulu, 3 Yüksekokul, 23 Meslek Yüksekokulu, 6 Enstitü, 29 Araştırma ve Uygulama Merkezi ve 70.835' i bulan öğrenci sayısı ile ülkemiz üniversiteleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır. (Anonim,2015). Bu üniversitelerde okuyan öğrencilerin barındığı pek çok yurt binası da Bosna Hersek Mahallesi'nde yer almaktadır.

Mahalle çeperlerinden iç bölgelere gidildikçe konutların yerini sosyal ve ticari donatılar almaktadır. Yine mahallenin iç bölgelerinde doluluk oranı çeperlere oranla daha düşükken, kullanım açısından, nüfus yoğunluğu bunun aksine iç bölgelerde daha yoğundur. Bunun sebebi ise mahallenin ortasından geçen Mesaj Caddesi'nin üzerinde barındırdığı sosyal ve ticaret alanlarıdır. Tüm mahalleye kıyasla 3-5 katlı yapıların ağırlıklı olarak mahallenin dış çeperlerinde daha fazla bulunduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 3.1.1.2. Bosna Hersek Mahallesi Tramvay Hattı ve Ana Yol Bağlantısı (Ahmet Berat Arşivi)

Ulaşım; dolmuş, belediye otobüsleri ve tramvay ile sağlanmaktadır, belirlenmiş alanlarda bisiklet yolları mevcut olduğu, ancak henüz yaygın olarak kullanılmadığı gözlemlenmiştir.

Şekil 3.1.1.3. Bosna Hersek Mahallesi Tramvay Hattı ve Ana Yol Bağlantısı (Ahmet Berat Arşivi)

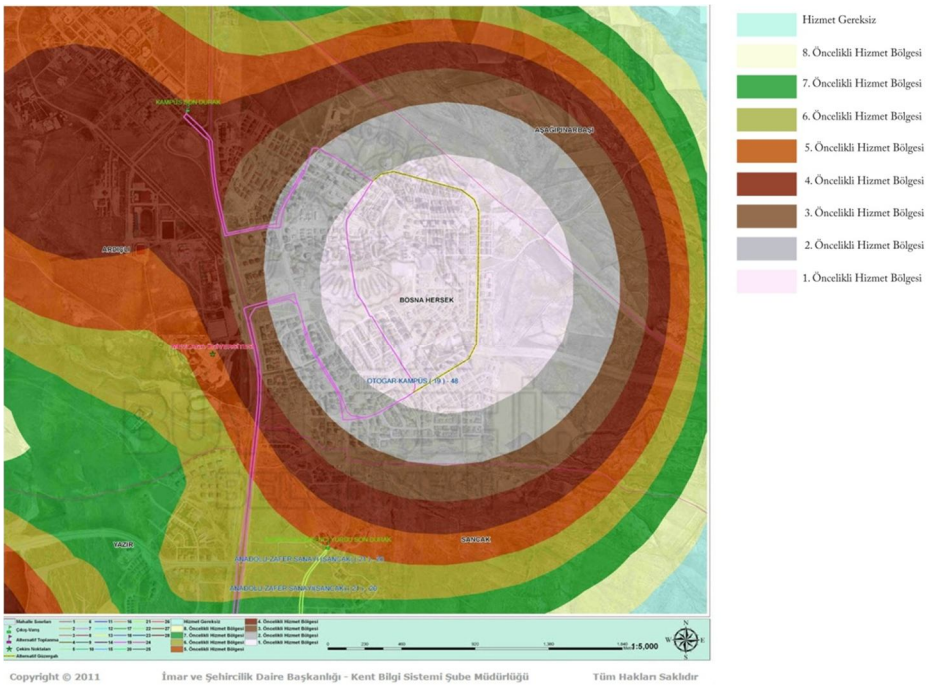
Şekil 3.1.1.4. Bosna Hersek Mahallesi Yeni İstanbul Caddesi'nden Görünüm (Ahmet Berat Arşivi)

Enerji verimliliği, çevre dostu olması ve sağlıklı bir ulaşım aracı olması gibi özellikleri nedeniyle önemli bir ulaşım türü olan bisikletin yaygınlaşması için yerel yöneticiler tarafından, bu ulaşım türünün tercih edilmesi için teşvik edici çalışmalar yapılmaktadır. Mahalle içerisinde ciddi bir araç yoğunluğu olmaması ve topografyasının bisiklet kullanımına uygunluğu bu ulaşım şekline olanak sağlamaktadır.

Şekil 3.1.1.5. Bosna Hersek Mahallesi Bisiklet Yolları ve İstasyonları (Ahmet Berat Arşivi)

Yeni yapılan bisiklet yollarının trafik mavisi renginde ve bisiklet figürleri ile belirgin hale getirilerek, bu yolların ayrımı sağlanmıştır. Yerel yönetim, belirli noktalarda oluşturduğu bisiklet istasyonları ile de kontrollü bisiklet kullanımı hizmeti sunmaktadır.

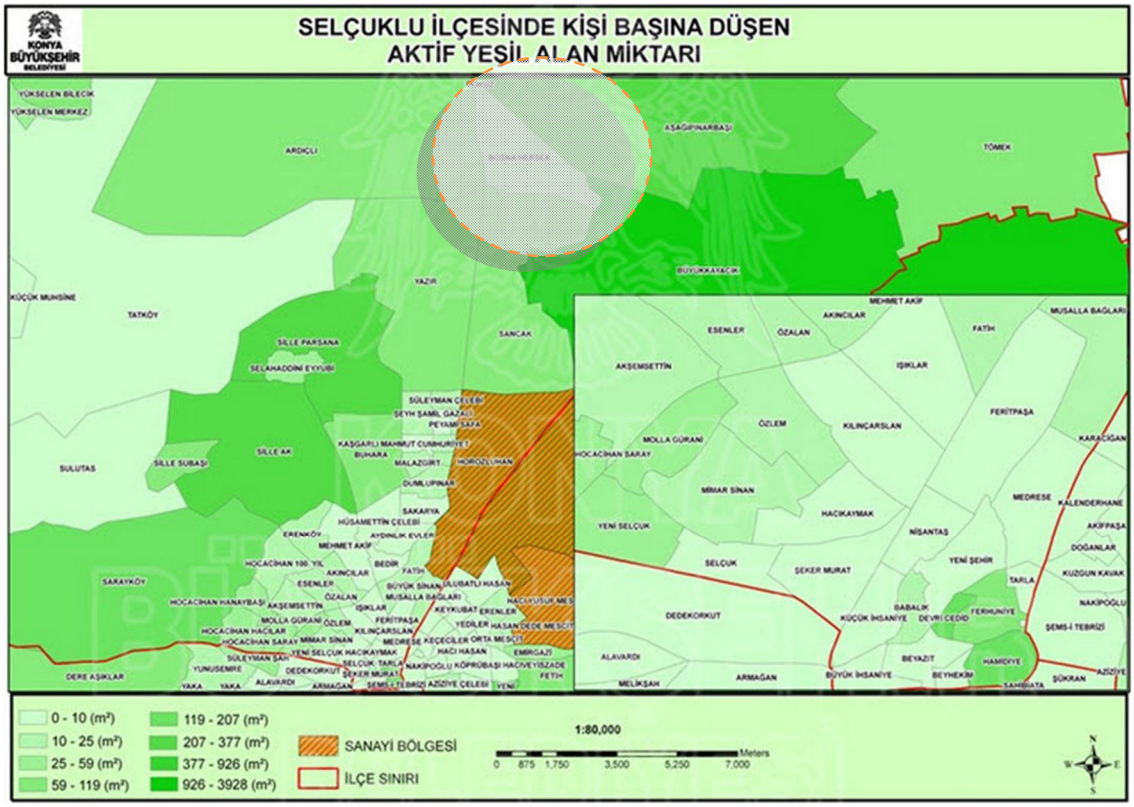

Şekil 3.1.1.6. Bosna Hersek Mahallesi İlave Hat Şeması http://88.255.225.19:81/ulasim/15.html

Kent bilgi sisteminde Bosna Hersek Mahallesi için alternatif ulaşım planlamalarının olduğu, mahallenin dış çeperleri için de yeni toplu taşıma hatlarının oluşturulacağı görülmektedir.

Bosna Hersek Mahallesi gelişmekte olan ve sürekli nüfusu artan bir mahalle görünümündedir ve bölgeye yapılan yatırımlar ise buna paralel olarak ivme ile artış göstermektedir. Ancak sahip olduğu yeşil alan ve sosyal donatı nüfusuna oranla oldukça yetersizdir. Bu anlamda yerel yönetimin bu bölge için çalışmalarının olduğu ve rekreasyonel alanların artırılmasına yönelik projelerinin olduğu duyurulmuştur.

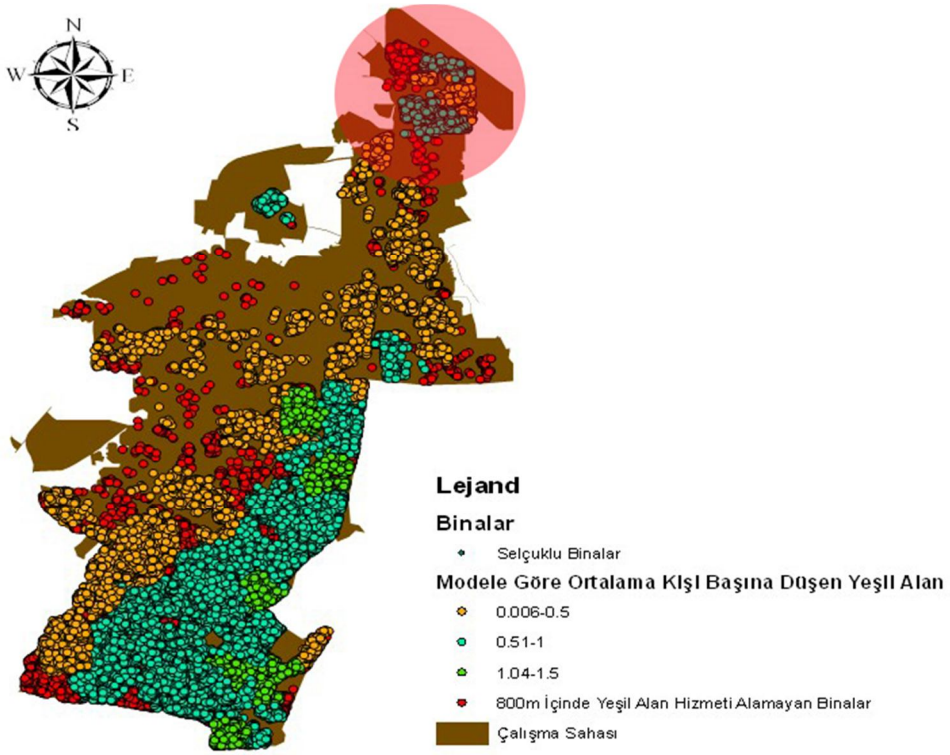
'Dünya Sağlık Örgütü', kentte kişi başına düşen yeşil alanın en az 9 metrekare olması gerektiğini, 10 ila 15 metrekarenin ise ideal olduğunu belirtiyor. Gelişmiş ülkelerde kişi başına düşen yeşil alan ise ortalama 20 metrekare civarında seyrederken Türkiye'de 1-9 metrekare arasında değişmektedir. (Kırdar, 2013)

Şekil 3.1.1.7. Kişi Başına Düşen Yeşil Alan (http://www.konya.bel.trsayfadetay.phpsayfaID=443

Bu diyagrama göre Bosna Hersek Mahallesi için kişi başına düşen yeşil alan miktarı 0-10 m^2 olduğu görülmektedir, bu oranın gelişmiş ülkelerde ortalama 20 metrekare olduğu düşünüldüğünde, Bosna Hersek Mahallesi için aktif yeşil alan

miktarının arzulanan seviyenin gerisinde olduğu görülmektedir. Rekreasyon alanı olarak düşünülerek düzenlenen pek çok alanın ise, rekreatif eylemlere olanak tanıyan tesislerden yoksun ve aktivite yönlendirmesinden uzak olduğu görülmektedir. Yeşil alanlar, park bahçe düzenlemesinden öteye geçememiştir. Şemada gösterilen yeşil dokunun dağılımı genelde küçük ölçekli olduğu ve refüjlerde yer alan yeşil hatlardan oluştuğu gözlemlenmektedir.

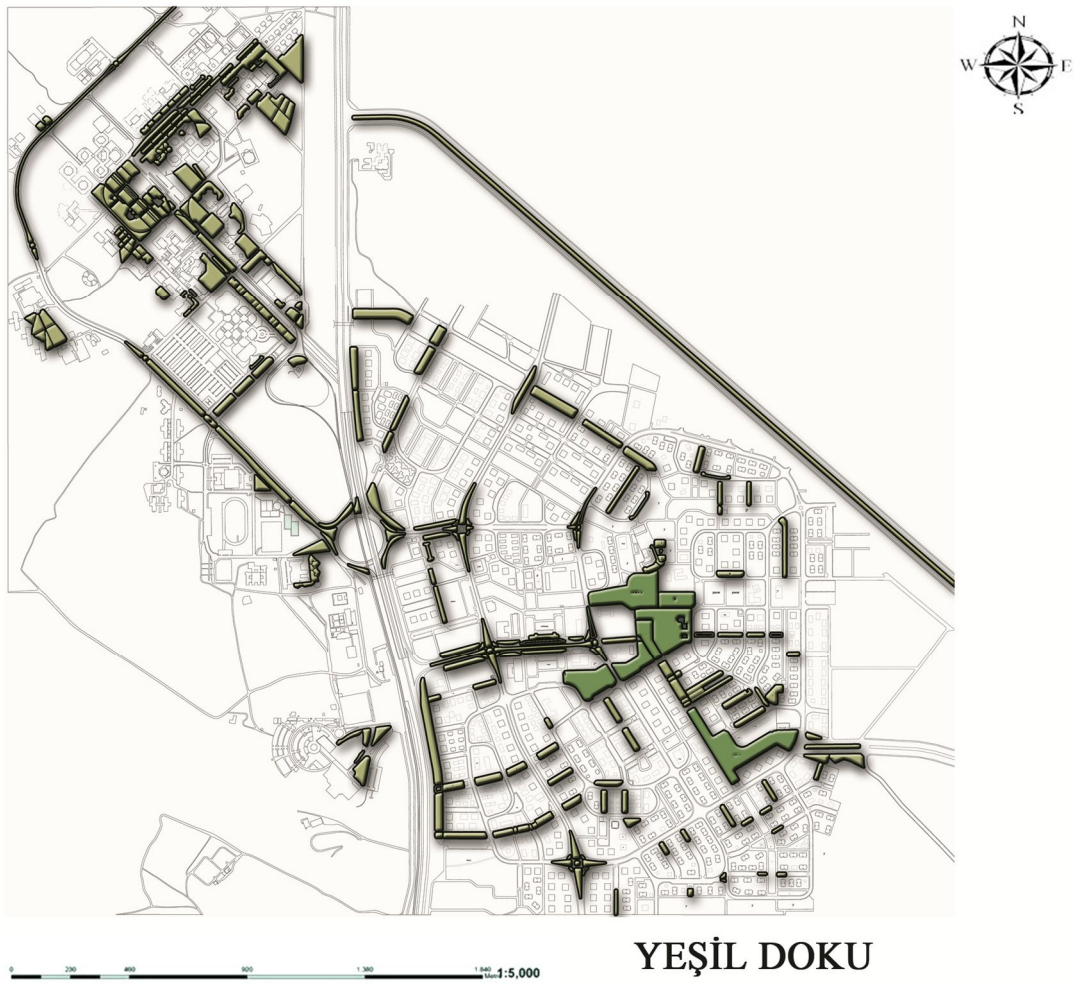

Şekil 3.1.1.8. Kişi Başına Düşen Erişilebilir Yeşil Alan (http:www.konya.bel.trsayfadetay.phpsayfaID=443).

Bosna Hersek Mahallesi'nde yer alan en büyük ölçekli yeşil alan düzenlemesi ise Saray Bosna Parkı'dır. Bu parkta düzenlenmiş; piknik için kameriyeler, yürüyüş yolları ve çocuk oyun alanları yer almaktadır.

Şekil 3.1.1.9. (Saray Bosna Parkı http://www.konya.bel.tr/360).

Şekil 3.1.1.10. Bosna Hersek Mahallesinin Mevcut Yeşil Alanları

Konya Büyükşehir Belediyesi'nin yaptığı analiz çalışmalarında da Bosna Hersek Mahallesi park yapılması gereken bölgeler içerisine alınmıştır. Konya Belediyesi resmi sayfasında yer alan doku haritasında; site, yurt bahçeleri, refüj düzenlemelerinin dahi park olarak işlendiği görülmekle birlikte hali hazırda bu alanların rekreasyon amaçlı kullanılan yeşil alanlar değil, sadece pasif yeşil hatlar olduğu gözlemlenmiştir.

Şekil 3.1.1.11. Bosna Hersek Mahallesi Pasif Yeşil Alanlar-Refüj Düzenlemeleri (Ahmet Berat Arşivi)

Rekreasyon tesislerinin belirli odaklarda toplandığı, bu odakların ise bireylerin tamamının kullanımına dönük olmadığı anlaşılmıştır. Ayrıca rekreasyon ağırlıklı olarak meslek edindirme, kültür-sanat yönünden kurslar düzenleyen merkezler olduğu tespit edilmiştir. Söz konusu tesislerin sportif rekreasyon etkinliklerine yeterince ağırlık vermediği anlaşılmıştır. Bazı özel işletmelerin yönettiği rekreasyon tesisleri ise düşük ve orta gelirli halkın, kullanım maliyetleri açısından erişimine uzak kalmıştır.

Şekil 3.1.1.12. Sosyal Donatı Bütünlüğü-Osmanlı ve Mesaj Caddeleri Kesişimi (Ahmet Berat Arşivi)

Doku haritasından da okunduğu üzere ticari ve sosyal alanlar mahallenin iç bölgelerinde yoğundur. Bununla beraber ulaşım koridorlarının iyi planlanmış olduğu, araç ve yaya yollarının iyi ve bakımlı olduğu, alternatif bisiklet yolları yapılarak ileriye dönük bisiklet kullanımını yaygınlaştırma çalışmalarının olduğu da görülmektedir.
Eğitim yapılarının mahalle içerisinde dengeli bir dağılım gösterdiği de anlaşılmaktadır. Bölgenin ihtiyaç duyduğu yeni yeşil alanlar için yerel yönetimin çalışmalarının olduğu görülmüş, gelecekte bölge için bu yönde projeleri hayata geçireceği öğrenilmiştir.

Şekil 3.1.1.13. Bosna Hersek Mahallesi Doku Haritası (http://kentrehberi.konya.bel.tr/mapviewer/maplink/kbb/harita.jsp).

3.1.2. Demografik ve Sosyo-Kültürel Yapı

Bosna Hersek Mahallesi Türkiye'nin birçok ilinden daha fazla nüfusa sahip olma özelliğine sahiptir. Sabit nüfusu 2014 verilerine göre 39523 kişi iken üniversite öğrencileri de dikkate alındığında Eğitim-Öğretim döneminde bu rakam, belirtilen rakamın çok üzerine çıkmaktadır. Bosna Hersek Mahallesi'nin Bağlı olduğu Selçuklu Belediye'si sınırları içerisinde kalan diğer mahalleler ile nüfus bakımından değerlendirilmesi açısından aşağıdaki tablo hazırlanmıştır. İnceleme alanının diğer mahalleler ile **nüfus** yoğunluğu yönünden ilişkisini gösteren tablo;

İLÇE ADI	MAHALLE ADI	NÜFUS MİKTARI
SELÇUKLU	AKADEMİ	7,301
SELÇUKLU	AKINCILAR	10178
SELÇUKLU	AKPINAR	344
SELÇUKLU	AKŞEMSETTİN	22177
SELÇUKLU	ARDIÇLI	110
SELÇUKLU	AŞAĞIPINARBAŞI	587
SELÇUKLU	AYDINLIKEVLER	13318
SELÇUKLU	BAĞRIKURT	361
SELÇUKLU	BAŞARAKAVAK	1287
SELÇUKLU	BEDİR	13731
SELÇUKLU	BEYHEKİM	17612
SELÇUKLU	BİÇER	100
SELÇUKLU	BİNKONUTLAR	19822
SELÇUKLU	**BOSNA HERSEK**	**39523**
SELÇUKLU	BUHARA	14499
SELÇUKLU	BÜYÜKKAYACIK	1679
SELÇUKLU	BÜYÜKKAYACIK OSB	12
SELÇUKLU	CUMHURİYET	10188
SELÇUKLU	ÇALDERE	195
SELÇUKLU	ÇALTI	273
SELÇUKLU	ÇANDIR	49
SELÇUKLU	DAĞDERE	419
SELÇUKLU	DOKUZ	529
SELÇUKLU	DUMLUPINAR	14032
SELÇUKLU	EĞRİBAYAT	432
SELÇUKLU	ERENKÖY	10873
SELÇUKLU	ESENLER	13085
SELÇUKLU	FATİH	10530

SELÇUKLU	FERHUNİYE	4369
SELÇUKLU	FERİTPAŞA	15213
SELÇUKLU	GÜVENÇ	393
SELÇUKLU	HACIKAYMAK	8309
SELÇUKLU	HANAYBAŞI	11430
SELÇUKLU	HOCACİHAN	13186
SELÇUKLU	HOROZLUHAN	913
SELÇUKLU	H. ÇELEBİ	17275
SELÇUKLU	IŞIKLAR	19926
SELÇUKLU	İHSANİYE	10324
SELÇUKLU	KALEKÖY	133
SELÇUKLU	KARAÖMERLER	241
SELÇUKLU	KERVAN	97
SELÇUKLU	KILINÇASLAN	13474
SELÇUKLU	KINIK	78
SELÇUKLU	KIZILCAKUYU	181
SELÇUKLU	KOSOVA	22167
SELÇUKLU	KÜÇÜKMUHSİNE	213
SELÇUKLU	MALAZGİRT	15072
SELÇUKLU	MEHMET AKİF	27556
SELÇUKLU	MEYDANKÖY	213
SELÇUKLU	MUSALLA B.	6907
SELÇUKLU	NİŞANTAŞI	12925
SELÇUKLU	PARSANA	12954
SELÇUKLU	SAKARYA	14836
SELÇUKLU	SALAHATTİN	216
SELÇUKLU	SANCAK	29885
SELÇUKLU	SARAYKÖY	582
SELÇUKLU	SARICALAR	123
SELÇUKLU	S. EYYÜBİ	9235
SELÇUKLU	SELÇUK	5791
SELÇUKLU	SIZMA	2008
SELÇUKLU	SİLLE	1585
SELÇUKLU	SİLLE AK	2727
SELÇUKLU	SULUTAŞ	162
SELÇUKLU	ŞEKER	8800
SELÇUKLU	ŞEYH ŞAMİL	18085
SELÇUKLU	TATKÖY	1371
SELÇUKLU	TEPEKENT	4258
SELÇUKLU	TÖMEK	146
SELÇUKLU	ULUMUHSİNE	25
SELÇUKLU	YAZIBELEN	328
SELÇUKLU	YAZIR	46681
SELÇUKLU	Y.PINARBAŞI	642
SELÇUKLU	YÜKSELEN	364
TOPLAM		584644

Şekil 3.1.2.1. Selçuklu İlçesi 2015 Mahalle Nüfus Dağılımı (http://www.selcuklu.bel.tr/Selcuklu/sayfa/91/ilcemiz)

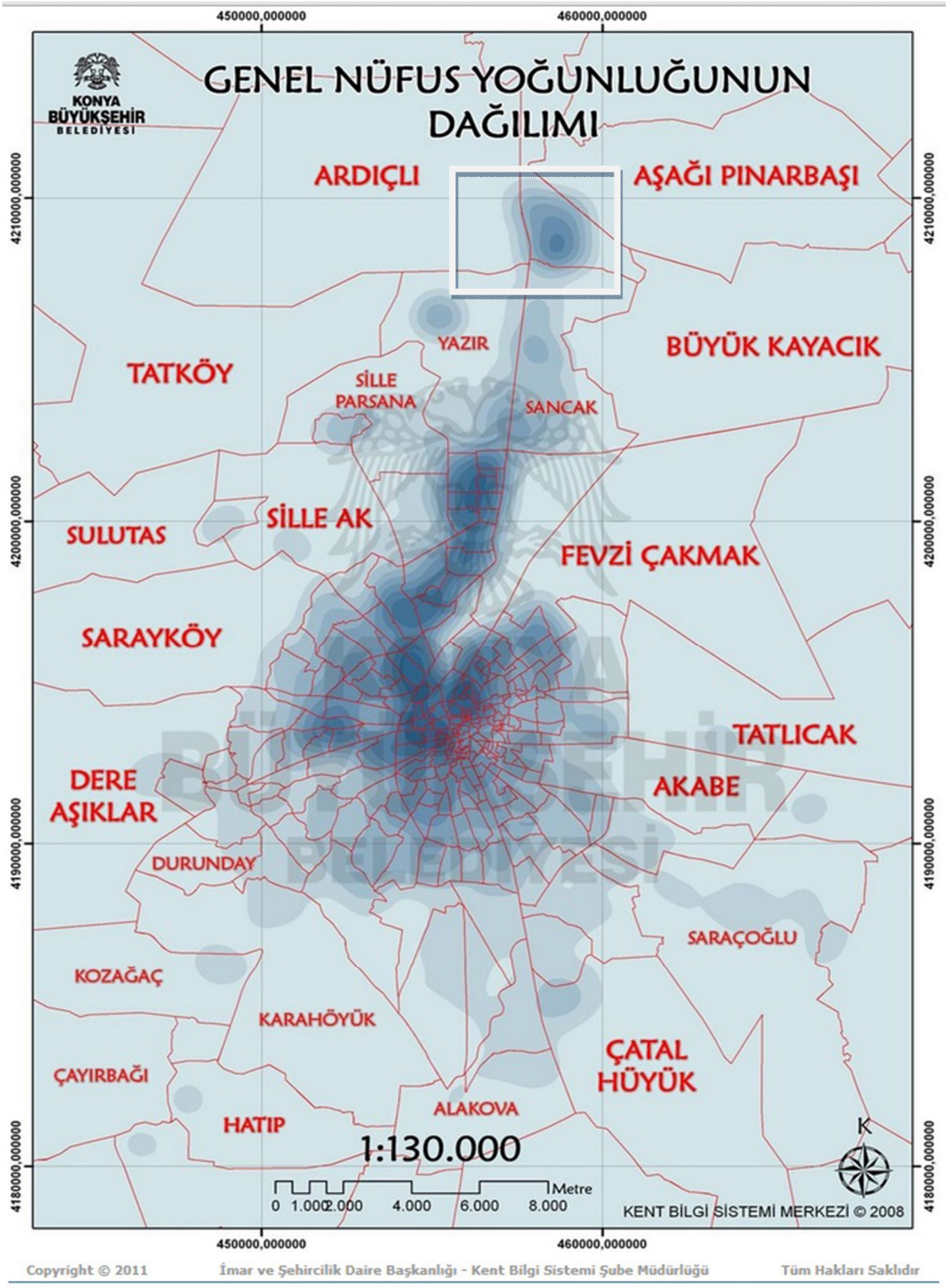
Konya'nın en büyük ilçesi olan Selçuklu, Türkiye'de bulunan 46 ilden daha fazla nüfusa sahiptir. Yukarıdaki tabloda belirtilen verilere göre, Selçuklu ilçesinde bulunan en kalabalık beş mahalle sırasıyla;

- 46.681 kişilik nüfusuyla Yazır Mahallesi,
- **39.523 kişilik nüfusuyla Bosna Hersek Mahallesi,**
- 29.885 kişilik nüfusuyla Sancak Mahallesi,
- 27.556 kişilik nüfusuyla Mehmet Akif Mahallesi,
- 22.177 kişilik nüfusuyla Akşemsettin Mahallesidir (Anonim,2015)

Görüleceği üzere nüfusun en yoğun olduğu ilk üç mahalle; Konya Kenti Selçuklu Belediyesi içerisinde kalan ve üniversitelere en yakın konumda bulunan yerleşim birimleri olarak dikkat çekmektedir.

Bosna Hersek Mahallesinin nüfus yoğunluğu incelendiğinde diğer yerleşim yerlerine oranla nüfusun, çok yüksek olduğu görülmektedir. Verilen diyagram ve grafikler hazırlanırken; Bosna Hersek Mahallesinin sabit nüfusu dikkate alınarak hazırlandığı düşünülürse, değişken (öğrenci) nüfusun da dikkate alınmasıyla bu grafik ve diyagramların değişim göstereceği unutulmamalıdır. Buna göre, Bosna Hersek Mahallesinin aktif nüfusunun yükseleceği ve genç nüfus oranının artacağı da açıktır. Nüfusun yaş dağılımına göre bir profili çıkartıldığında, nüfusu ağırlıkla 20-29 yaş aralığı genç nüfusun oluşturduğu görülmektedir. Nüfus dağılımının şekillenmesine etki eden en önemli unsurların başında; Bosna Hersek Mahallesi sınırları ile doğrudan ilişkili olan Selçuk Üniversitesi Alaattin Keykubat Yerleşkesi ve Mevlana Üniversitesi'nin varlığı gelmektedir. Türkiye'nin çeşitli illerinden gelen üniversite öğrencileri Bosna Hersek Mahallesi yerleşkesinde yer alan yurt ve konutlarda kalmaktadırlar. Üniversitelerin kent merkezine uzak olması ve Bosna Hersek Mahallesinin zamanla genç nüfusa göre şekillenmiş olması da bu bölgenin tercih edilmesinde rol oynayan önemli etkenlerdendir.

Bu bilgiler, Bosna Hersek Mahallesi için nüfus yoğunluğunun, Konya geneline göre hiç de azımsanamayacak bir nüfusu barındırdığı bilgisini bize vermektedir.

Şekil 3.1.2.2. Konya Kenti Genel Nüfus Yoğunluğunun Dağılımı (http://88.255.225.19:81/demografi/demografi.html).

Bu veriler, yerinde gözlem ve anket uygulaması suretiyle irdelendiğinde ise sonucun değişmediği, büyük ölçüde söz konusu diyagram ve grafiklere paralellik gösterdiği gözlemlenmiştir.

3.1.3. Rekreasyonel Etkinlik Alanları

Bosna Hersek Mahallesi için belirgin olan rekreasyon alanlarının tespitine yönelik çıkarttığım ana rekreasyonel etkinlik odakları şu şekildedir.

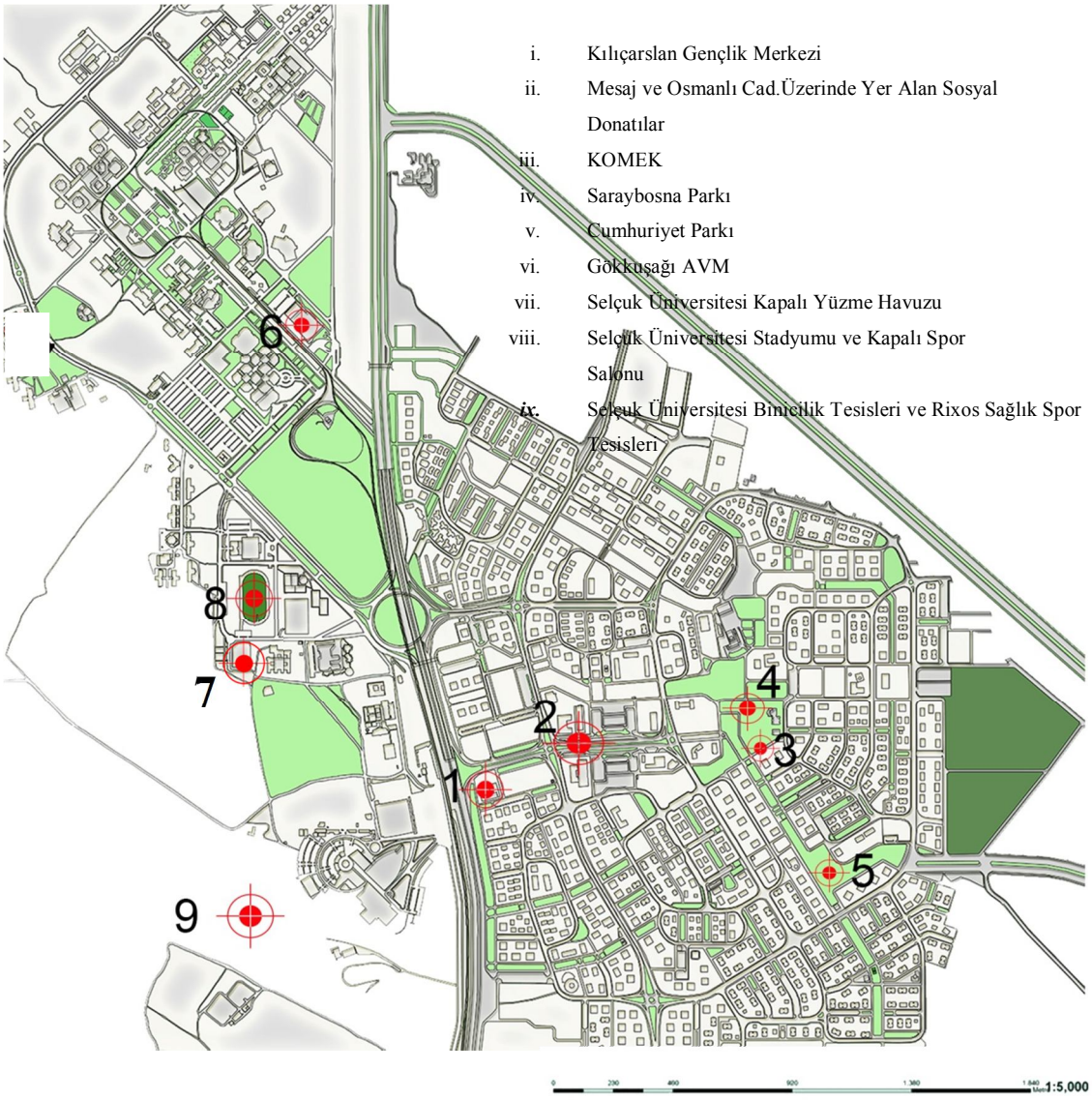
i. Kılıçarslan Gençlik Merkezi-Sosyo-Kültürel Tesis Alanı
ii. Mesaj ve Osmanlı Caddeleri Üzerinde Yer Alan Sosyal Donatılar
iii. KOMEK-Sosyo-Kültürel Tesis Alanı
iv. Saraybosna Parkı-Park
v. Cumhuriyet Parkı-Park
vi. Gökkuşağı AVM-Ticaret-Eğlence
vii. Selçuk Üniversitesi Kapalı Yüzme Havuzu-Spor Tesisi
viii. Selçuk Üniversitesi Stadyumu ve Kapalı-Spor Salonu
ix. Selçuk Üniversitesi Binicilik Tesisleri ve Rixos Sağlık Spor Tesisleri

Bosna Hersek Mahallesinin sahip olduğu rekreasyon ve yeşil alanları gösteren bir harita hazırlanmıştır. Ancak, İncelemeye konu olan rekreasyon alanları seçilirken, bu alanların, gerçek anlamda serbest zaman değerlendirmeye odaklı ve üzerinde barındırdığı tesislerin de bu amaç için kullanımına imkan sağlıyor olmasına dikkat edilmiştir.

Hazırlanan harita üzerinde yeşil alanlar yeşile boyanarak, mevcut rekreasyon alanları ve tesisleri ise işaretlenerek belirlenmiş olmakla beraber bu yeşil alanların tamamı rekreasyon amaçlı olmayıp, işaretli olmayan sahalar, ağaçlandırma alanları, yeşil bantlar ya da küçük ölçekli çocuk oyun alanlarıdır.

İncelenen rekreasyon alanları ve tesisleri hakkında genel bilgiler verilmiş olup, bu alan ve tesisler ile ilgili olarak ayrı başlıklar altında, tespitler ve kısa değerlendirmeler yapılmıştır. Bu bilgiler, yapılan anket değerlendirmelerine de altlık oluşturmuş, sonuç ve değerlendirme kısmı için de önemli çıkarımlara olanak tanımıştır.

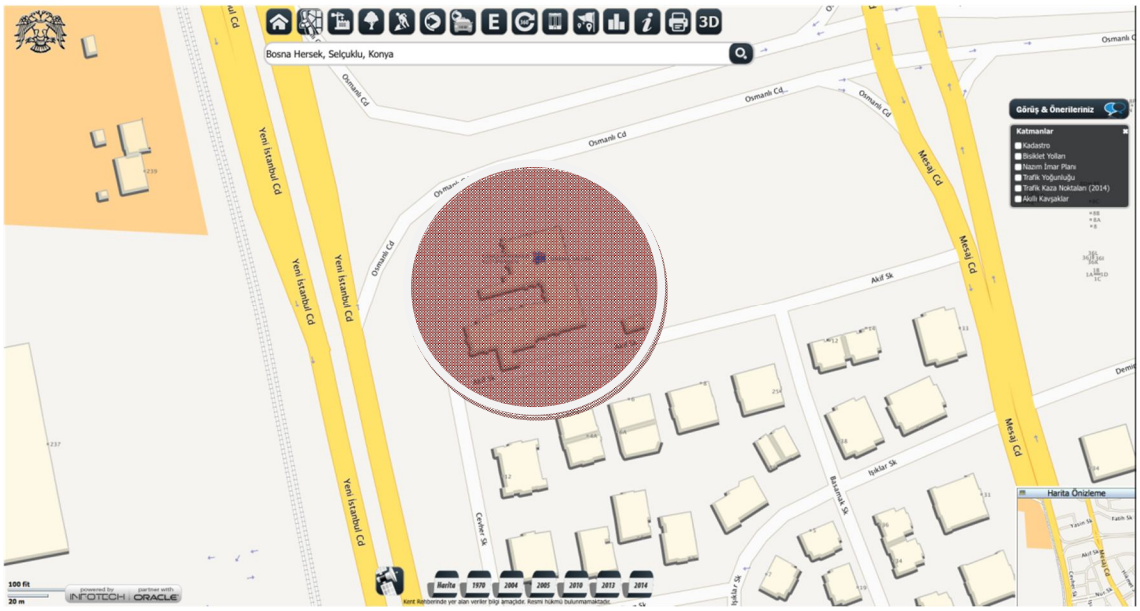
Hazırlanan ‘rekreasyon haritası’ şu şekildedir;

Şekil 3.1.3.1. Bosna Hersek Mahallesi Rekreasyon Etkinlik Haritası

i. Kılıçarslan Gençlik Merkezi

Bosna Hersek Mahallesinde yer alan en geniş kapsamlı rekreatif tesis, Kılıçarslan Gençlik Merkezidir. Türkiye'nin en büyük Gençlik Merkezi olma özelliğine sahip tesis, İstanbul Yolu Bosna Hersek mahallesi girişinde 5 bin 160 metrekarelik alana inşa edilmiştir. Merkezde 3 adet sinema ve kongre salonu, 410 metrekarelik buz pisti, bilgisayar, resim, enstrüman, el sanatları ve yabancı dil atölyeleri, diksiyon odaları, spor salonu, amfi tiyatro, basketbol sahası ve kafeterya yer alıyor. Öğrenciler için etüd odaları, Kütüphane de yer almaktadır. (Anonim,2013)

Şekil 3.1.3.2. Kılıçarslan Gençlik Merkezi (http://kentrehberi.konya.bel.tr/mapviewer/maplink/kbb/harita.jsp).

17.11.2010 tarihinde resmi açılışı gerçekleşinceye kadar 1.500 olan üye sayısı 31.12.2014 tarihi itibariyle 16.000'e ulaşmıştır. Gençlik Merkezi'ne aylık ortalama olarak 30.000 tekel kişi ziyarette bulunmaktadır. Gençlik Merkezi'nin sahip olduğu birimler ise; 1 Etüt Salonu,1 Toplantı Salonu, 1 Müzik Atölyesi, 1 Güzel Sanatlar Atölyesi, 1 İnternet Evi, 5 Sınıf , 1 Spor Salonu. 1 Okçuluk Salonu, Sinema Salonları, Spor Salonu, 1 Kitap Sarayı, 1 Çamaşırhane ve Kafeteryadır. Tesis; Üniversite Öğrenci Toplulukları ve STK' lara 2010 yılında 112, 2011 yılında 569, 2012 yılında 1.487, 2013 yılında 1.697, 2014 yılında 2.453 kez salon tahsisi sağlamıştır (Anonim,2015).

Merkez; yaz dönemlerinde gençlerin bilgi ve becerilerini artırmaya dönük pek çok kurs açmakta ve bu kurslarla farklı yaş guruplarından gençlerin serbest zamanlarının etkin bir biçimde değerlendirmesini hedeflemektedir. Dönem içerisinde Üniversite Öğrencilerine Yönelik; Resim, Keman, Ebru, Bağlama, Ney, Gitar, Okçuluk, Kur'ân-ı Kerim, C Programlama, Tiyatro, AutoCad, Diksiyon, İngilizce, Fotoğrafçılık, Photoshop, Mobil Uygulamalar, Sosyal Medya Uygulamaları, Türk Sanat Müziği Korosu branşlarında düzenlenmiş olan serbest zaman değerlendirme etkinliklerine, bugüne kadar 12.647 Üniversiteli Öğrenci katılmıştır (Anonim 2015).

Şekil 3.1.3.3. Kılıçarslan Gençlik Merkezi (Ahmet Berat Arşivinden).

Bununla birlikte üniversite öğrencileri için açılan etüt salonları sınav zamanlarında yoğun olarak kullanıldığı görülmektedir. Çalışma aralarında öğrencilerin motivasyonunu artırıcı bilardo, masa tenisi oynayabilecekleri salonlarla birlikte, arkadaş gurubuyla birlikte vakit geçirebileceği bir de kafe mevcuttur.

Şekil 3.1.3.4. Kılıçarslan Gençlik Merkezi Kırmızı Kafe (Ahmet Berat Arşivinden).

Tesisin zemin katı, idari birimler ve masa tenisi-bilardo-kafe bölümlerini içermektedir. Kafe; öğrencilerin buluşma noktası haline gelmiş, herhangi bir etkinliğe katılmasalar bile burada bir araya gelerek zaman geçirmektedirler.

Şekil 3.1.3.5. Kılıçarslan Gençlik Merkezi Kırmızı Kafe (Ahmet Berat Arşivinden).

Birinci katta yer alan sinema-tiyatro salonlarında vizyondaki filmler gençlere sunulmakta, farklı konu ve içerikte seminerler verilmektedir. Ayrıca bu kattaki birimlerde resim, el sanatları, enstrüman atölyeleri ve halk dansları atölyeleri yer almaktadır. Farklı dönemlerde açılan kurslara gençlerin katılımı oldukça yüksek oranda olmaktadır.

Şekil 3.1.3.6. Kılıçarslan Gençlik Merkezi Sinema Salonları (Ahmet Berat Arşivinden).

Tesisin son katında bir de kütüphane yer almakta ancak bu salon daha çok üniversite öğrencilerinin sınav zamanlarında doldurdukları çalışma salonu halini alıyor. Bilgisayar atölyeleri ve yabancı dil dershanesi de bu katta yer almaktadır.

Tesiste; fitness ve yüzme havuzu da mevcut. Burası belirli zamanlarda kızların belirli zamanlarda da erkeklerin kullanımındadır. Yaz dönemlerinde ise bu havuzda yüzme kursları verilmektedir.

Şekil 3.1.3.7. Kılıçarslan Gençlik Merkezi Kondisyon Salonu (Ahmet Berat Arşivinden).

Kılıçarslan Gençlik Merkezi gerek Bosna Hersek Mahallesi gerekse de bölge genç nüfusunun serbest zamanlarını etkin ve verimli bir biçimde değerlendirebilecekleri ve bu amaç için tasarlanmış, önemli bir odaktır. Kılıçarslan Gençlik Merkezi yapılacak rekreasyon tesislerinin kullanıcılar tarafından benimseneceğinin ve ciddi bir kazanım sağlayabileceğinin en bariz örneği olarak karşımızda duruyor. Tesisin kullanılabilirliği o tesisisin hangi amaç için tasarlandığı ile doğrudan ilgilidir. Sahanın genç nüfusu dikkate alınarak hizmete sunulan Gençlik Merkezi yaz kurslarıyla da farklı yaş guruplarındaki gençler için İngilizce, bağlama, gitar, ney, ebru, resim, diksiyon-drama, satranç, yüzme, basketbol, voleybol kurslarının yanı sıra; seminerler, kültür gezileri gibi çeşitli etkinlikler de gerçekleştirmektedir.

ii. Mesaj ve Osmanlı Caddeleri Üzerindeki Sosyal Donatılar

Öğrencilerin yoğun olarak zaman geçirdikleri Bosna Hersek Mahallesi'nde Mesaj ve Osmanlı Caddeleri kesişiminde daha yoğun olmakla birlikte, cadde aksları boyunca sahip oldukları sosyal ve ticaret donatıları sayesinde, mahallenin önemli odak noktaları arsında olmasını sağlamıştır. Selçuk Üniversitesi'nin ve Mevlana Üniversitesi'nin yerleşkelerine yakınlığı nedeniyle öğrencilerin erişiminin rahat olduğu bölge, öğrenci yurtlarının da yoğunlukta bulunduğu noktadadır.

Şekil 3.1.3.8. Mesaj ve Osmanlı Caddelerinin Kesişiminden Osmanlı Caddesi Görünümü (Ahmet Berat Arşivinden).

Şekil 3.1.3.9. Mesaj Caddesi Üzerinde Yer Alan Sosyal Donatılar (Ahmet Berat Arşivinden).

Şekil 3.1.3.10. Mesaj ve Osmanlı Caddelerinin Kesişiminden Mesaj Caddesi Görünümü (Ahmet Berat Arşivinden).

Mesaj ve Osmanlı Caddeleri, mahallenin en yoğun bölgesi konumundadır. Ticari ve sosyal donatıları ile yalnızca öğrencilerin değil, mahalle kullanıcılarının da tamamının sosyal ihtiyaçlarına karşılık verecek tesislere sahiptir.

Caddeler üzerinde birçok kafeterya, pastane ve restoran bulunmaktadır. Mahalle kullanıcılarının, birçok ihtiyacının karşılandığı mağazalar dışında burada yaşayanların boş zamanlarını değerlendirebilecekleri mekânlar bulunmaktadır. Hatta bu mekânların bir kısmı 24 saat açık kalmaktadır.

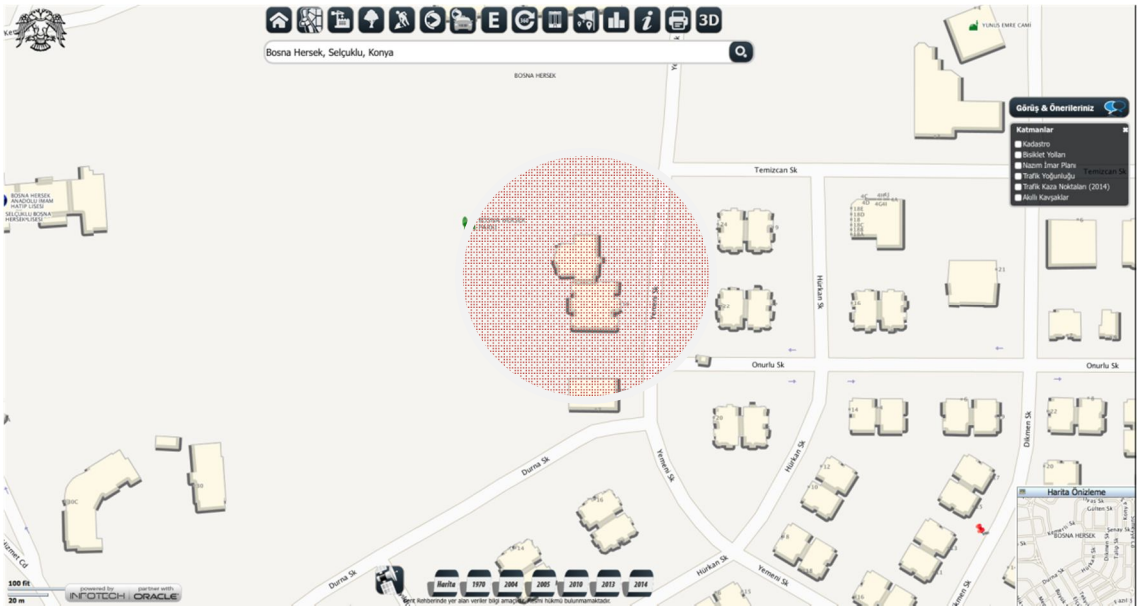

Şekil 3.1.3.11. Osmanlı Caddesi'nde Yer Alan Sosyal Donatılar (Ahmet Berat Arşivinden).

Cadde üzerinde birçok kafeterya, pastane ve restoran bulunmaktadır. Mahalle kullanıcılarının, birçok ihtiyacının karşılandığı mağazalar dışında burada yaşayanların boş zamanlarını değerlendirebilecekleri mekânlar bulunmaktadır. Hatta bu mekânların bir kısmı 24 saat açık kalmaktadır. Sahip olduğu 'Alışveriş Merkezleri' gündelik ihtiyaçları karşılamakta, bu merkezlerin hizmet sunduğu, diğer eğlence mekanları ve kafeler ise özellikle genç nüfusu bir araya toplayan ana çekim noktalarını oluşturmaktadır..

iii. KOMEK-Sadrettin Kütükçü Kurs Merkezi

Saray Bosna Parkı'nın içerisinde yer alan KOMEK Kurs Binası'nın 06.04.2005 temeli atılmış 2007 yılında halkın kullanımına sunulmuştur..

Şekil 3.1.3.12. Mesaj Caddesi-Osmanlı Caddesi Kesişiminde Yer Alan Sosyal Donatı (http://kentrehberi.konya.bel.tr/mapviewer/maplink/kbb/harita.jsp).

Bugüne kadar 100'e yakın dalda on altı bine yakın kursiyer eğitim görmüş. Konya Büyükşehir Belediyesi, bu kurslara katılım oranlarını ve kurslara olan talebi analiz etmek için 'Kentkart' uygulaması getirmiş ve kursiyerler katıldıkları kurslar için bu kartları okutarak bu bilgi altyapısını oluşturuyorlar.

Şekil 3.1.3.13. KOMEK Kursiyerleri (http://www.komek.org.tr/haberdetay.php?haberID=69).

Kurslardan mahallede yaşayan bayanlar dışında birçok üniversite öğrencisi de boş zamanlarını değerlendirmek için faydalanmaktadır. Verilen kurslarda hanımların bilgi ve becerilerini geliştirici, el sanatları öğrendikleri ve bunları ürüne çevirdikleri kurs ve atölyeler yer almaktadır. Kurs Binası'nda 15 tane derslik ve idarenin dışında kurslara katılmasalar dahi hanımların bir araya gelerek zaman geçirebileceği bir de hanımlar lokali bulunmaktadır. Açılan kurslar ücretsiz olup, katılımcılardan üst yaş sınırı aranmamaktadır. Yaz dönemlerinde yaz kampları ve çocuklar için çeşitli spor organizasyonları da KOMEK tarafından düzenlenmektedir.

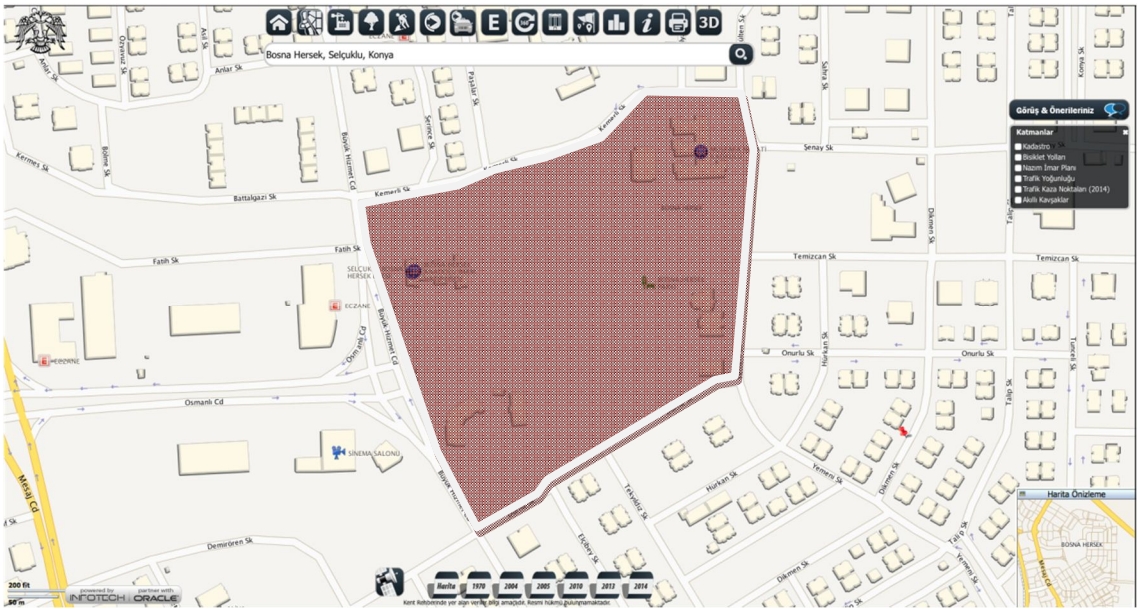
Şekil 3.1.3.14. KOMEK Kursiyerleri-Yaz Dönemi Etkinlikleri (http://www.komek.org.tr/haberdetay.php?haberID=69).

Şekil 3.1.3.15. KOMEK Halk Eğitim Binası (Ahmet Berat Arşivinden).

iv. Saray Bosna Parkı

Saray Bosna Parkı'na 2007 yılında başlanılmış olup 2009 tarihinde bitirilmiş ve halkın hizmetine sunulmuştur. Bu Proje kapsamında 68.799 $m^{2'}$lik alanda yeşil alan düzenlemesi yapılmıştır.

Şekil 3.1.3.16. Saray Bosna Parkı (http://kentrehberi.konya.bel.tr/mapviewer/maplink/kbb/harita.jsp).

Şekil 3.1.3.17. Saray Bosna Parkından Panoramik Görünüm Saray Bosna Parkı (http://www.konya.bel.tr/360).

Alanda bir basketbol sahası ve futbol halı sahsı yer almaktadır. Saraybosna Park'ı yaklaşık 100 m^{2}'lik bir de çocuk oyun alanını içermektedir.

Şekil 3.1.3.18 Saray Bosna Parkı İçerisinde Yer Alan Çocuk Oyun Alanı (Ahmet Berat Arşivinden).

Alanda 6894 bitki dikilerek kısmen de olsa Bosna Hersek Mahallesi'nin yeşil alan ihtiyacını karşılamaya yönelik bir park olmuştur. Saray Bosna Parkı'nın bulunduğu alan ile KOMEK kurs binası yakın ilişkilidir ve bulundukları parseller bitişiktir. Bu yönüyle park KOMEK kullanıcılarına da hizmet etmektedir.

Saray Bosna Parkı'nın ve KOMEK kurs binasının bulunduğu alanda; kafeteryaların bulunduğu, ziyaretçilerin ihtiyaçlarını giderebileceği küçük bir ticari alan da bulunmaktadır. Mahallenin sahip olduğu en nitelikli yeşil alan Saray Bosna Park'ı denilebilir.

Şekil 3.1.3.19. Saray Bosna Parkı İçerisinde Açık Spor Alanları (Ahmet Berat Arşivinden).

Sahip olduğu spor alanları ve çocuk oyun alanı dışında diğer üst donatılar ise yalnızca kameriyelerden ve sert zeminli yürüyüş yollarından ibaret olduğu gözlemlenmiştir. Uygulanmış olan sert zemin; spor amaçlı kullanıma elverişli değildir. Basketbol ve futbol sahalarının ise bakımsız olduğu gözlemlenmiştir. Bunun işletme ve tesis yönetimi ile ilgili eksikliklerden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Şekil 3.1.3.20. Saray Bosna Parkından Görünüm (Ahmet Berat Arşivinden).

Tüm bunların yanında Bosna Hersek Mahallesi içerisinde merkezi bir konumda olan parkı, halkın yoğun bir biçimde kullandığı, ve mahalle için de geniş anlamda yeşil alan sunduğu söylenebilir. Ancak Saray Bosna Parkı'nın rekreasyonel etkinliklere yeterli mekansal imkan sunduğu söylenemez, buna en büyük etkenin Tip İmar

Yönetmeliği'nin getirdiği kısıtlamalar olduğu söylenebilir. Bu sorun Düzenlenmiş yeşil alanlar üzerine niteliksiz yapıların ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Şekil 3.1.3.21. Saray Bosna Parkından Yer Alan Çocuk Eğlence Mekanı (Ahmet Berat Arşivinden).

Oysaki; farklı spor organizasyonlarına, sosyo-kültürel etkinliklere ve eğlence mekanlarına da imkan veren, insanların sadece pasif eylemlerde bulunmadığı, açık ve kapalı, iyi örgütlenmiş mekansal düzenlemeler, böyle bir yeşil alan ile doğrudan ilişkilendirilmesi hem mekansal kaliteyi artıracaktır hem de tinsel doyum sağlayacaktır. Böylelikle kullanıcılar serbest zamanlarını iyi tasarlanmış yeşil alanlar içerisinde yer alan rekreasyon tesislerinde geçirmelerine olanak tanınacaktır.

v. Cumhuriyet Parkı

Cumhuriyet Parkı'na 15.08.2004 tarihinde başlanılmış olup 15.10.2004 tarihinde bitirilmiş ve halkın hizmetine sunulmuştur. Bu Proje Kapsamında 23.166 m^2 lik bir alan düzenlenmiş, bunun 18.264 m^2 si yeşil alana ayrılmıştır.

Şekil 3.1.3.22. Saray Bosna Parkı (http://kentrehberi.konya.bel.tr/mapviewer/maplink/kbb/harita.jsp).

Şekil 3.1.3.23. Cumhuriyet Park'ından Görünüm (Ahmet Berat Arşivinden).

Yaklaşık 800 ağaç dikilerek kısmen de olsa Bosna Hersek Mahallesi'nin yeşil alan ihtiyacını karşılamaya yönelik bir park olmuştur. Park içerisinde yapılabilecek rekreasyonel etkinlikler ise oldukça kısıtlıdır. Yeşil alanlar, bakımlı ve nitelikli olmasına karşın, yürüyüş ve koşu gibi ciddi altyapı gerektirmeyen sportif faaliyetlere dahi olanak tanıyamamaktadır.

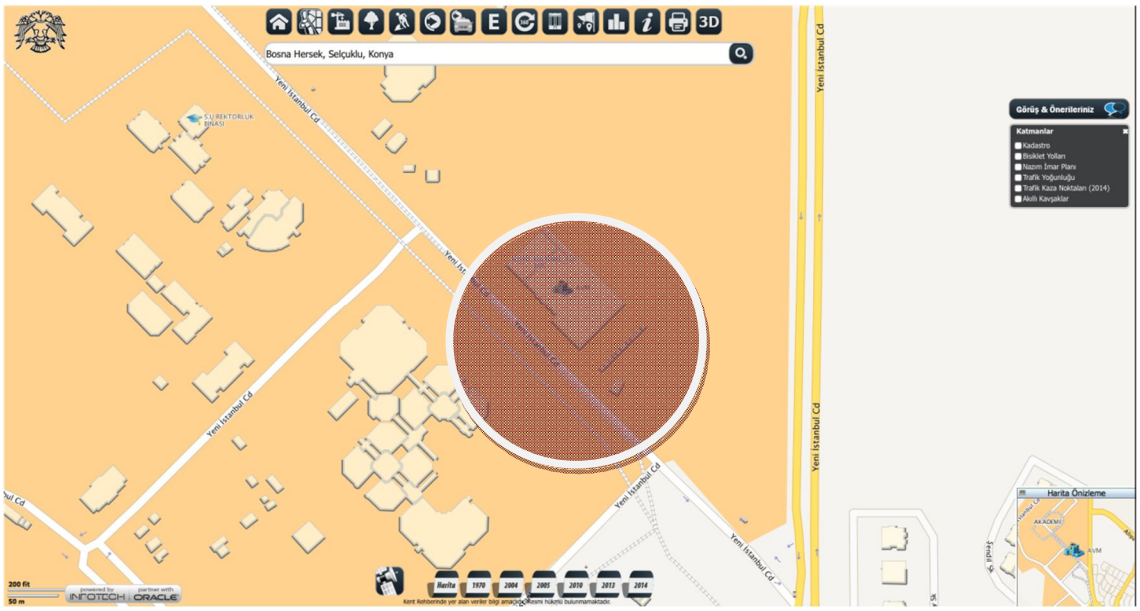
Şekil 3.1.3.24. Cumhuriyet Park'ından Görünüm (Ahmet Berat Arşivinden).

Park, yaklaşık 100 $m^{2'}$lik bir çocuk oyun alanı ve basketbol sahasına sahiptir.

vi. Gökkuşağı AVM

Selçuk Üniversitesi Aleaddin Yerleşkesi içerisinde bulunan 'Gökkuşağı AVM' içerisinde kitapevleri, kırtasiyeler, otobüs firmaları, kargolar, kuaför, bijuteri, terzi, ayakkabı tamircisi, mağazalar, kafe ve restoranların yanı sıra öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirebileceği internet kafeler ve eğlence salonlarının da bulunduğu bir toplanma ve dağılma merkezidir.

Son yıllarda yerleşke içerisindeki 'Tıp Fakültesi'nin' Konya halkının hizmetine açılmasıyla birlikte, Gökkuşağı; öğrencilerin dışında, yerleşkeye gelen misafirlerin de ihtiyaçlarına cevap verecek niteliktedir. Üniversite hastanesine veya herhangi bir nedenden ötürü yerleşkeye ziyarete gelenlere de 'Gökkuşağı' aktif olarak hizmet vermektedir.

Şekil 3.1.3.25. Gökkuşağı AVM http://kentrehberi.konya.bel.tr/mapviewer/maplink/kbb/harita.jsp

Gökkuşağı AVM günün her saati öğrenciler tarafından yoğun olarak kullanılan mekanlara sahiptir. Ayrıca yerleşke içerisindeki bir buluşma noktası olmuştur.

Şekil 3.1.3.26. Gökkuşağı AVM (Ahmet Berat Arşivinden).

Öğrenciler ders saatleri dışında yoğun olarak Gökkuşağı'nda zaman geçirmekte. Öğle aralarında bütün fakülte öğrencileri için 'Gökkuşağı' yemek yemenin dışında,

farklı bir mekana giderek sosyalleşme alternatifidir, tüm fakültelerden öğrencilerin bir-araya gelebildiği ve zaman geçirebildiği, toplanma noktası olduğu söylenebilir.

Şekil 3.1.3.27. Gökkuşağı AVM İçinden Görünüm (Ahmet Berat Arşivinden).

vii. Selçuk Üniversitesi Kapalı Yüzme Havuzu

Selçuk Üniversitesi Yerleşkesi içerisinde bulunan olimpik yüzme havuzu, üniversite öğrencileri, akademik ve idari personelin boş zamanlarını spor ile değerlendirmesi için 15 Mayıs 2003 tarihinde hizmete girmiştir.

Şekil 3.1.3.28. Üniversite Kapalı Yüzme Havuzu (Ahmet Berat Arşivinden).

Şekil 3.1.3.29. Üniversite Kapalı Yüzme Havuzu (http://www.selcuk.edu.tr/teknoloji/birim/web/sayfa/ayrinti/3395/tr).

Kullanıcılar yüzme havuzunu cüzi miktarlar karşılığında aylık ve yıllık üyeliklerle kullanabilmektedir. Yüzme havuzunda ayrıca 'Beden Eğitimi ve Meslek Yüksekokulu'nun' öğretim elemanları ve öğrencilerinden eğitmen olarak faydalanılmakta yüzme bilmeyenlere yüzme eğitimi verilmektedir. Olimpik havuzun yanında bir adet çocuk ve yüzme bilmeyenler için eğitim havuzu bulunmaktadır.

Şekil 3.1.3.30. Üniversite Kapalı Yüzme Havuzu Fitness Salonu (https://www.facebook.com/pages/Ikonyum-Olimpik-Y%C3%BCzme-Havuzu-Sporculari/323865180977251?fref=photo&sk=photos).

Kapalı yüzme havuzu tesislerinde kullanıcıların masa tenisi oynayabilecekleri alanlar ile step-aerobik yapabilecekleri bir step-aerobik salonu, bir fitness ve kondisyon salonu ile bir de sauna ve buhar odası da bulunmaktadır. Bu tesisler, hizmet verdiği kesim açısından, yalnızca üniversite personeli ve öğrencileri olarak kısıtlı olmayıp; tüm halka hizmet etmektedir.

Şekil 3.1.3.31. Üniversite Kapalı Yüzme Havuzu (Ahmet Berat Arşivinden).

Uluslararası standartlara sahip olan yüzme havuzunda birçok yarışma ve etkinlik de düzenlenmektedir. Kullanıcıların boş zamanlarını değerlendirebileceği tesis sporla ilgilenen bireyler için önemli merkezlerden birisidir.

viii. Selçuk Üniversitesi Stadyumu ve Kapalı Spor Salonu

Selçuk Üniversitesi'nin 1999 yılında yapılan 5000 kişilik stadyumu üniversite öğrencileri için birçok rekreatif faaliyete imkân vermektedir.

Şekil 3.1.3.32. Olimpik Çim Sahalar (Ahmet Berat Arşivinden).

Stadyumun altında ise çalışma salonları, masa tenisi salonu ve bir de kondisyon merkezi bulunmaktadır. Bu salonlarda Beden Eğitimi ve Meslek Yüksekokulu

öğrencilerinin dersleri dışında diğer öğrenciler de burada sportif faaliyetlerde bulunabilmektedirler.

Şekil 3.1.3.33. Üniversite Stadyumu (http://kitlab.pef.czu.cz/~wbderasmt141519/GozdeDelikanli/?p=31).

Stadyumda bahar şenlikleri ve mezuniyet törenleri gibi etkinlikler de yapılmaktadır.

Şekil 3.1.3.34. Üniversite Stadyumu Bahar Şenlikleri Organizasyonu (http://www.goldorganizasyon.com/dt_portfolio/selcuk-universitesi-bahar-senligi/).

Bosna Hersek Mahallesi'nin sahip olduğu parklarda ve diğer açık rekreasyon tesislerinde tartan pist bulunmadığından, mahalle kullanıcıları koşu için stadyumun sahip olduğu koşu pistini kullanmaktadırlar.Stadyumun bitişiğinde 2 adet olimpik çim futbol sahası ve atletizm pisti de bulunmaktadır. Bu sahalarda Üniversite takımları idman yapmakta ve spor karşılaşmaları için kullanılmaktadır. Futbol sahaları yanında 4 tane açık basketbol sahası, 4 tane açık voleybol sahası, 2 tane açık tenis kortu, 4 tane halı futbol sahası ve bunlara hizmet eden bir kafeterya bulunmaktadır. Bu sahalar halka randevulu olarak düşük ücretlerle tüm halkın kullanımına açıktır. Bu yönüyle fiziki yakınlığı açısından Bosna Hersek Mahallesi tüm bu imkanlardan kolay biçimde yararlanabilmektedir.

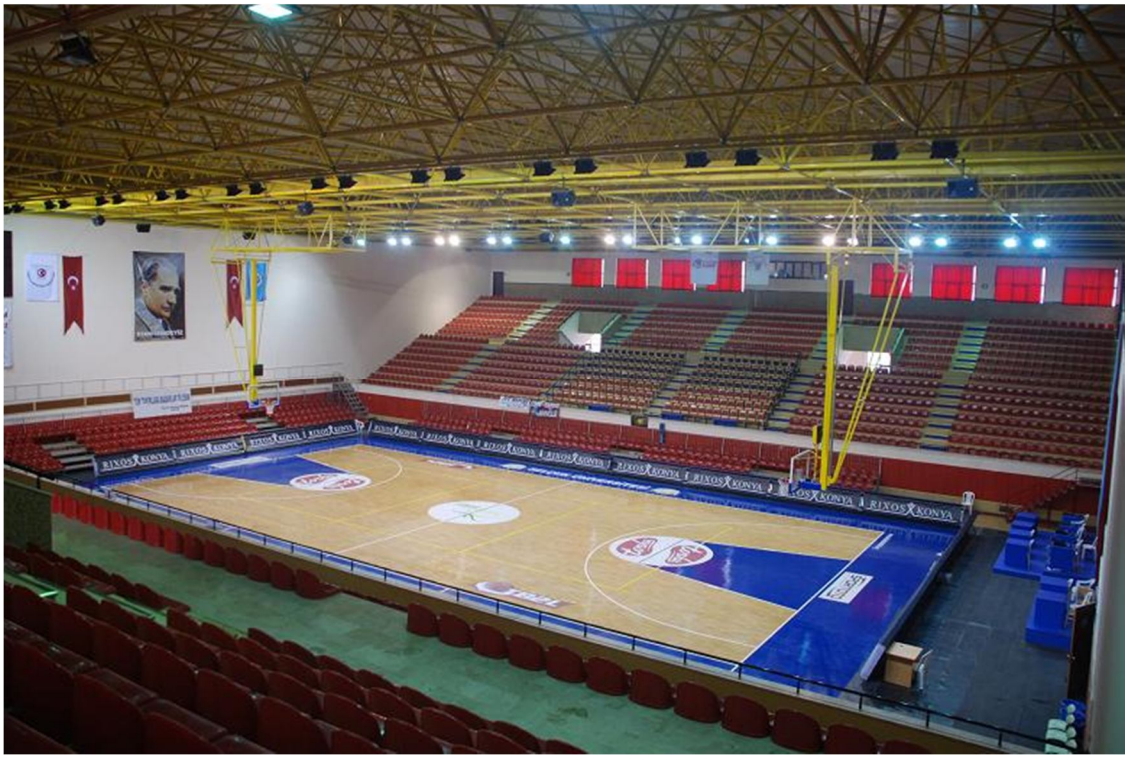
Şekil 3.1.3.35. Üniversite Açık Spor Alanları (Ahmet Berat Arşivinden).

Şekil 3.1.3.36. Spor Tesisleri'ne Hizmet Veren Kafe (Ahmet Berat Arşivinden).

Şekil 3.1.3.37. Üniversite 19 Mayıs Kapalı Spor Salonu (Ahmet Berat Arşivinden).

Şekil 3.1.3.38. 19 Mayıs Kapalı Spor Salonu İç Görünümü
(http://www.resimlerleturkiye.com/?pnum=132&pt=Sel%C3%A7uk+%C3%9Cniversitesi+Resimleri).

Stadyumun hemen yanında 2500 kişi kapasitesi ile uluslararası oyun kurallarına uygun basketbol, voleybol ve hentbol müsabakalarının yapılabileceği 19 Mayıs Torku

Arena Spor Salonu ile 1500 kişi kapasiteli basketbol, voleybol, hentbol ve badminton sporlarının yapılabildiği 75. Yıl Salonu yer almaktadır. Pek çok spor karşılaşmasının yapıldığı salon izleyici olarak da pasif sportif rekreatif etkinliklere imkan vermektedir

ix. Selçuk Üniversitesi Binicilik ve Rixos Sağlık Spor Tesisler

Konya'nın Selçuklu ilçesinde, Mevlana Üniversitesi'nin hemen yanında Selçuk Üniversitesi Alaeddin Keykubat Yerleşkesi'ne 5 dakikalık mesafede bulunan otel, Bosna Hersek Mahallesi'nin kuzeyinde kalmaktadır. Otel ve Bosna Hersek'i aradan geçen İstanbul yolu ayırmaktadır otelin sahip olduğu sağlık ve sportif tesis ve alanları günlük kullanımlar için halka da hizmet vermektedir.

Şekil 3.1.3.39. Genel Görünüm (http://konya-tr.rixos.com/galeri/liste/SPOR/154/180/0).

Sağlık ve Spor Merkezi

5000 metrekarelik alana yayılan sağlık kulübünde, modern fitness aletleri ile yer alan egzersiz odaları, açık/kapalı olimpik ve yarı olimpik yüzme havuzları, sauna ve buhar odaları, Türk hamamı, jakuzileri, tenis kortları, squash salonu ve koşu parkuru yer almaktadır. Tesisin bünyesinde çalışan profesyonel spor antrenörleri kullanıcılara eşlik etmektedir.

Şekil 3.1.3.40. Yüzme Havuzu (http://konya-tr.rixos.com/galeri/liste/SPOR/154/180/0).

Bunlar dışında kullanıcılar otelin sağlık merkezinde pilates, aqua gym, jimnastik, step aerobik, bootcamp gibi birçok rekreatif faaliyette bulunabilmektedirler.

Otelde 2 adet 30x30 metre ebatlarında açık alana kurulmuş, aydınlatmalı tenis kortu ile bir adet 30x30 metre ebatlarında basketbol sahası hizmet vermektedir. Ayrıca otelde FİFA standartlarına uygun bir futbol sahası ile ziyaretçilerin masa tenisi oynayabileceği alanlar da bulunmaktadır.

Şekil 3.1.3.41. Spor Salonu (http://konya-tr.rixos.com/galeri/liste/SPOR/154/180/0).

Otelin sunduğu rekreatif faaliyetlerden otelde kalan misafirlerin yanı sıra günübirlik kullanıcılarda faydalanabilmektedir. Fakat Bosna Hersek Mahallesi'nde yaşayanların gelir seviyesi ile otelin bu faaliyetler için belirlediği bedelleri karşılaştırdığımızda, Bosna Hersek Mahallesi'nde yaşayanların çok büyük bir kısmının, otelin rekreatif faaliyetlerinden yararlanamadığını görüyoruz.

Selçuk Üniversitesi Binicilik Tesisleri

Aleaddin Keykubad Yerleşke sahası içinde kurulan Selçuk Üniversitesi Binicilik Tesisleri'nde 20x40m. ebadında kapalı manej, açık manej, 20 atlık kapalı at barınağı ve

sosyal tesisler bulunmaktadır. Tesiste atla ilgili tedavi ve rehabilitasyon çalışmaları da yapılmaktadır.

Şekil 3.1.3.42. Açık Manej (http://www.atmerkez.com.tr/icerik.php?idk=1 ve Ahmet Berat Arşivi).

Selçuk Üniversitesi Türkiye'nin binicilik faaliyeti alanında kendisine ait tesisleriyle faaliyet gösteren ilk üniversitesidir. Çarşamba günü hariç her gün hizmette olan tesiste her pazar açık büfe kahvaltı da verilmektedir. Özellikle hafta sonlarını değerlendirmek, gün boyu eğlenceli vakit geçirmek ve farklı deneyimler yaşamak isteyenler için, alternatif bir rekreatif faaliyet olarak tercih edilebilmektedir. Tesis boş zamanlarını keyifli şekilde geçirmek isteyenler tarafından yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Ziyaretçiler at binme faaliyetinin yanında manej etrafını çevreleyen kameriyelerde de zaman geçirebilmektedirler.

Şekil 3.1.3.43. Kapalı Manej

Tesiste, Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu bünyesinde seçmeli ders ile üniversite öğrencileri de bu tesisi düzenli olarak kullanmaktadır. Bunun yanı sıra daha önce hiç at binmemiş ziyaretçiler için de eğitim verilmektedir.

4. MATERYAL VE METOT

4.1. Evren ve Örneklem

Araştırma evrenini, Türkiye, Konya Kent'i Selçuklu Belediyesi, Bosna Hersek Mahallesi oluşturmaktadır. Örneklem gurubunu, 2013 yılı mart-nisan aralığında, mahalle kullanıcıları arasından, rastlantısal yöntemlerle seçilen kişilerin oluşturduğu, 176 sı erkek ve150'si kadın olmak üzere toplam 326 kişi oluşturmaktadır.

Şekil 4.1.1. Çalışma Evreni-Bosna Hersek Mahallesi

4.1.1. Araştırma ve Veri Toplanması

Konunun genel hatları ve tarihçesi oluşturulurken, konu ile ilgili literatür taraması yapılarak, yayınlanmış makale, tez ve yazıtlardan bilgiler derlenmiştir. Bu bilgi ve belgelere ulaşmada; konu ile ilgili yayını olan araştırmacıların kitapları temin edinilmiş, makalesi bulunan ve yayınlarına erişilemeyen araştırmacıların incelemelerine ise ağırlıklı olarak ağelinden erişim sağlanmıştır. Yapılan tezlerin taranması ve incelenmesinde ise Türkiye Ulusal Tez Merkezi tez arşivinden yararlanılmıştır.

2013 bahar yarı yılı stüdyoV öğrenci mimarları ve Fark Yarat Tasarım Atölyesi ile birlikte Çalışma Evren'i hakkında bilgiler toplanmış ve gözlemler yapılmıştır. Bu bilgiler ve gözlemler ışığında, genel hatlarını çizdiğimiz fiziki ve sosyal yapı içerisinde bireylerin serbest zaman etkinliklerinin ve davranış biçimlerinin tespit edilmesine, tesislerin kullanımı ve yeterliliğine yönelik anket uygulanmış, alan taraması yapılarak da, mahallenin sahip olduğu rekreasyon alanları ve tesisleri ortaya konulmuştur. Bosna Hersek Mahallesinin sahip olduğu Rekreasyon tesisleri, yerinde incelenerek, fotoğraflanmış ve bu tesislerle ilgili bilgilerin bir kısmına Bosna Hersek Mahallesi'nin bağlı olduğu Selçuklu Belediyesi'nden erişilmiştir.

Uygulanan Anket Verileri'nden elde edilen somut bulgular sayesinde, çalışma evrenindeki rekreasyonel davranış biçimleri ve rekreasyonel tesisler hakkında okumalar yapılmaya çalışılmıştır. Karaküçük (2008)'ün uygulamış olduğu anket sorularından da yararlanılmakla birlikte, anket, Bosna Hersek Mahallesi çalışma sahası için özgün sorular da eklenerek, belirlenen mahalle sınırları içerisinde yaşayan, rastlantısal yöntemle, 170 erkek ve 156 kadın toplam 326 kişi üzerinde farklı zamanlarda ve mahalle genelinde, farklı kesimler üzerinde uygulanmıştır.

Ankete katılanlar için bir kaç seçeneği birden de seçebilecekleri soruların da dahil olduğu, toplam 17 soru yöneltilmiştir. Ankette belirli bir eğilimin tespit edilmesi amaçlandığı için, elde edilen bulgular, sahip olunan rekreasyonel tesisler ve kullanıcıların rekreasyonel davranış biçimlerini ve eğilimlerini içine alacak biçimde yorumlanmaya özen gösterilmiştir. Anket verileri ve belirlenen rekreasyon alanları hakkında edinilen bilgiler çerçevesinde çakıştırmalar yapılarak, Bosna Hersek Mahallesi'nin sahip olduğu tesislerin durumu, kullanılış biçimi ve yoğunluğu, kullanıcı talepleri ve beklentileri gibi konularda, yorumlamalara gidilmiştir.

Anketlerden elde edilen verilerin yüzde ve frekans dağılımları çıkarılmış, verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında ise PASW 18 istatistik programı kullanılmıştır.

Genel hatlarıyla anket bulguları ışığında Bosna Hersek Mahallesi'nin 'Rekreasyon' profilinin çıkartılması hedeflenmiştir. Çalışma evreni için Rekreasyon etkinliklerinin çeşitlenmesi için organizasyon önerileri sunulmaya çalışılmış; mevcut tesislerin iyileştirilmesi hakkında yorumlamalar yapılarak ve yapısal donanım açısından bu Rekreasyon Tesisleri'nin gereksinimleri ortaya konulmuştur.

5. ARAŞTIRMA SONUÇLARI VE TARTIŞMA

5.1.Araştırma Sonuçları

Bu bölümde elde edilen verilerin incelemesi yapılmıştır; Yöneltilen sorular, demografik bilgilerin, serbest zaman kullanımının, rekreasyonel eylem eğilimlerinin, ve

rekreasyonel tesislerin değerlendirmesine yönelik olarak dört ana başlık altında toplanmıştır.

5.1.1.Demografik Bilgiler

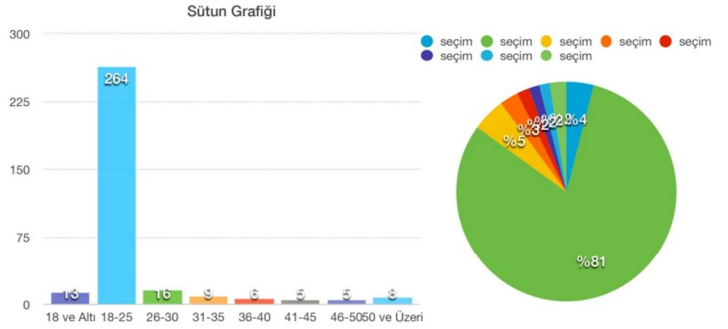
Ankete katılanların %47.9 unun kadınlar, %52.1'ini ise erkekler oluşturmaktadır.

Medeni Hali

TERCIHLER	SEÇIM
Evli	39
Bekar	287

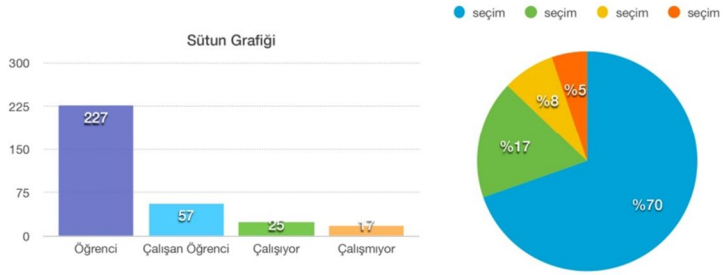
Yaş Durumu

TERCIHLER	SEÇIM
18 ve Altı	13
18-25	264
26-30	16
31-35	9
36-40	6
41-45	5
46-50	5
50 ve Üzeri	8
Toplam	326

Meslek Durumu

TERCIHLER	SEÇIM
Öğrenci	227
Çalışan Öğrenci	57
Çalışıyor	25
Çalışmıyor	17
Toplam	326

Gelir Durumu

TERCIHLER	SEÇIM
Çok İyi	17
İyi	99
Orta	175
Zayıf	29
Çok Zayıf	5
Yanıtsız	1
Toplam	326

Şekil 5.1.1. Demografik Bilgiler

Yaş dağılımında, 18-25 yaş aralığında çok ciddi bir yükseliş olduğu görülmektedir. bu yaş aralığında olanlar 264 kişi ile %81'lik dilimi oluşturmaktadır.

Buna paralel olarak da bekar olanlarının oranı da 287 kişi ile %88 oranında olduğu görülmektedir.

Ankete katılanların 283 kişi gibi büyük bir bölümünün öğrenci olduğu görülmekte ve %69,6 sının çalışmadığı ortaya çıkmaktadır.

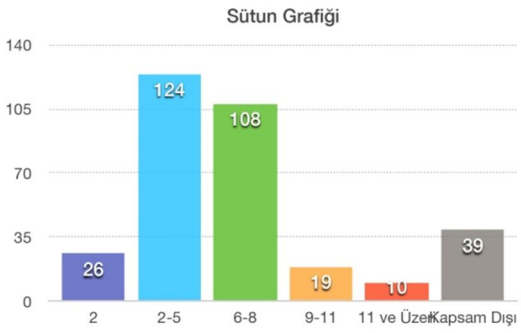
Tablolardan da anlaşılacağı gibi çalışma evrenindeki kullanıcıların 18-25 yaş aralığında genelde üniversite çağında, bekar, öğrenci ve gelir seviyesi orta düzeyde olan bireylerden oluştuğu anlaşılmaktadır. Bununla beraber %1,5 oranında çok düşük gelirli, %8,9 oranında ise düşük gelirli bireylerin olduğu da görülmektedir.

5.1.2. Zaman Kullanımı

Bu bölümde; örneklem gurubunu oluşturanların günlük zaman kullanımlarına ilişkin sorular sorulmuş, sorulan sorular ile katılımcıların, günlük okulda ve işte geçirdikleri zaman dilimleri, serbest zamanları, ekinliğe katılım sıklıkları gibi konularda değerlendirmelere gidilmiştir.

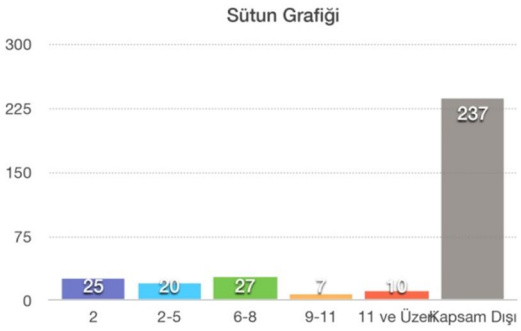
Günlük Okulda Geçirilen Zaman/Saat

TERCIHLER	SEÇIM
2	26
2-5	124
6-8	108
9-11	19
11 ve Üzeri	10
Kapsam Dışı	39
Toplam	326

Günlük İşte Geçirilen Zaman/Saat-1

TERCIHLER	SEÇIM
2	25
2-5	20
6-8	27
9-11	7
11 ve Üzeri	10
Kapsam Dışı	237
Toplam	326

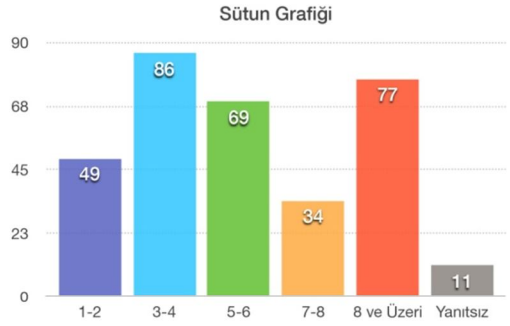

Şekil 5.1.2.1. Günlük İşte ve Okulda Geçirilen Zaman

Ankete katılan katılımcı öğrencilerden, Kapsam içi olanların arasında, zamanlarının 3-5 saatini okulda geçirenlerin oranı %43,2, 6-8 saatini okulda geçirenlerin oranı ise %37,6 dır.

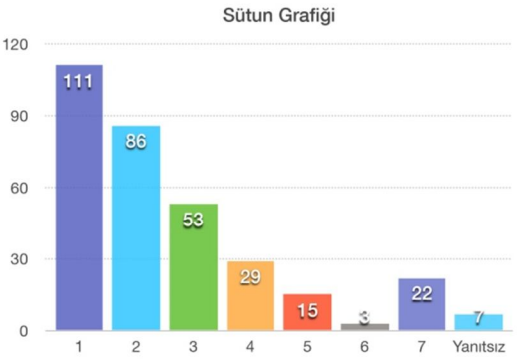
Boş Zaman Varlığı

TERCIHLER	SEÇIM
1-2	49
3-4	86
5-6	69
7-8	34
8 ve Üzeri	77
Yanıtsız	11
Toplam	326

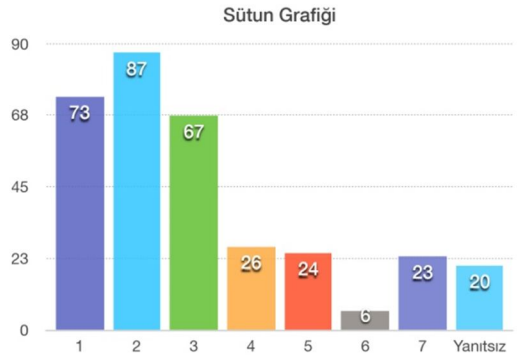
Haftada Etkinliğe Katılım Sıklığı Hafta/Gün

TERCIHLER	SEÇIM
1	111
2	86
3	53
4	29
5	15
6	3
7	22
Yanıtsız	7
Toplam	326

Günde Etkinliğe Katılım Sıklığı Hafta/Gün-1

TERCIHLER	SEÇIM
1	73
2	87
3	67
4	26
5	24
6	6
7	23
Yanıtsız	20
Toplam	326

Şekil 5.1.2.2. Boş Zaman Varlığı ve Etkinliğe Katılım Sıklığı

Çalışan öğrencilerin varlığı da düşünüldüğünde işte geçirilen zaman dilimi 2, 3-5 saat zaman aralığında olanları bu guruptakilerin oluşturduğu düşünülebilir. Bu oranların ise sırasıyla, %28,1 ve %22,5 olduğu görülmektedir.

Örneklem gurubu için genel olarak en az hafta da bir gün herhangi bir etkinliğe katıldığı söylenebilir. Ve en az haftada 1 ve 2 gün etkinlikte bulunan 197 kişi %34 ve

%26,4 lük bir dilimi oluşturuyor. Genel olarak öğrenci nüfusunun yoğun olduğu düşünüldüğünde bu değerlerden, öğrencilerin, hafta sonu tatilini etkinliklere ayırdığı izlenimi doğmaktadır.

5.1.3. Rekreasyonel Eylem Eğilimleri

Zaman kullanımına ve serbest zamanlarda etkinliklerde bulunma sıklığına ilişkin genel bir değerlendirme yapılmıştır. Bu bölümde ise, serbest zamanların nasıl değerlendirildiğine, hangi etkinliklerin tercih edildiğine ve etkinliklere katılamama nedenlerine ilişkin yorumlamalara gidilmiştir. Katılımcılara bu bölümde birden fazla seçeneği seçebilecekleri sorular yöneltilmiştir.

Boş Zaman Etkinliklerine Katılamam Sebepleri

TERCIHLER	SEÇIM
Etkinliklere katılmamı teşvik edici tesisler yetersiz	113
Etkinliklere katılabileceğim araç gerece sahip değilim	28
Etkinliklere katılabilecek yeterli boş zamanım yok	94
Bulunduğum çevre bu tür faaliyetlere katılmama engel	63
Boş zamanımı belirli faaliyetlerle doldurmak gibi alışkanlıklarım yok	43
Faaliyetlere yönlendirecek arkadaş-sosyal çevreye sahip değilim	37
Hangi faaliyetleri neden ve niçin yapacağımı bilmiyorum	18
Ekonomik yetersizlikler bu tür faaliyetlere katılmama engel oluyor	49
Başka sebepler	37
Toplam	482

Şekil 5.1.3.1.Boş Zaman Etkinliklerine Katılamama Nedenleri

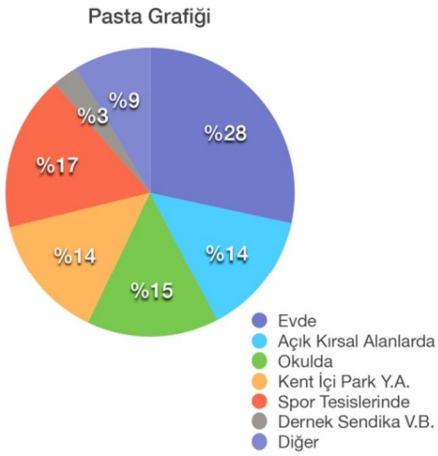
Örneklem gurubuna boş zaman etkinliklerine katılamama nedenleri sorulduğunda, %23.4'lük bir kısmının yani 113 kişinin tesisler yetersiz yanıtını seçmeleri dikkat çekicidir. Tablo incelendiğinde Mahalle kullanıcıları açısından

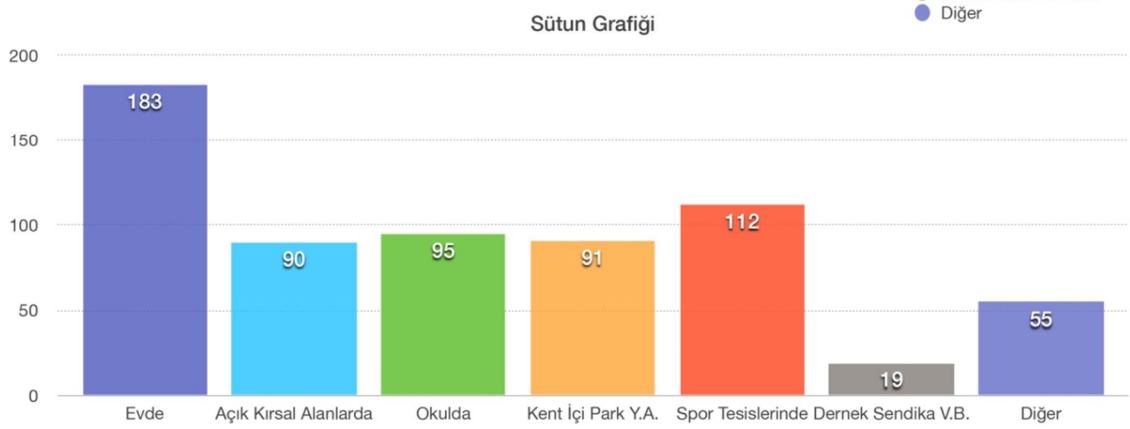
Rekreasyonel etkinliklere katılamama sebepleri olarak tesis yetersizliği ve çevresel faktörlerin varlığı en önemli engel olarak karşımıza çıkıyor.

94 kişi ise etkinliklere katılabilecek yeterli boş zamanım yok yanıtını vermiştir. Oysa ki; zaman kullanımında vurguladığımız gibi %55,2'sinin günlük 5 saat ve üzerinde serbest zamanı varken, burdan hareketle bu dilimde yer alanların serbest zaman dilimini herhangi bir etkinlikte bulunarak geçirmeyi tercih etmedikleri kanısı oluşmaktadır.

Boş Zaman Etkinliklerinde Bulunduğunuz Yerler

TERCIHLER	SEÇIM
Evde	183
Açık Kırsal Alanlarda	90
Okulda	95
Kent İçi Park Y.A.	91
Spor Tesislerinde	112
Dernek Sendika V.B.	19
Diğer	55
Toplam	645

Şekil 5.1.3.2.Boş Zaman Etkinliklerine Bulunduğunuz Yerler

Örneklem gurubunun %56,1 lik dilimi boş zamanlarını evde değerlendirdiği görülmektedir. Bu seçenek verilen yanıtların %28 lik seçim yüzdesine sahip. Açık kırsal alanlarda, okulda, yeşil alanlarda ve spor tesislerinde boş zaman etkinliklerinde bulunanlar ise dengeli bir dağılım göstermektedir.

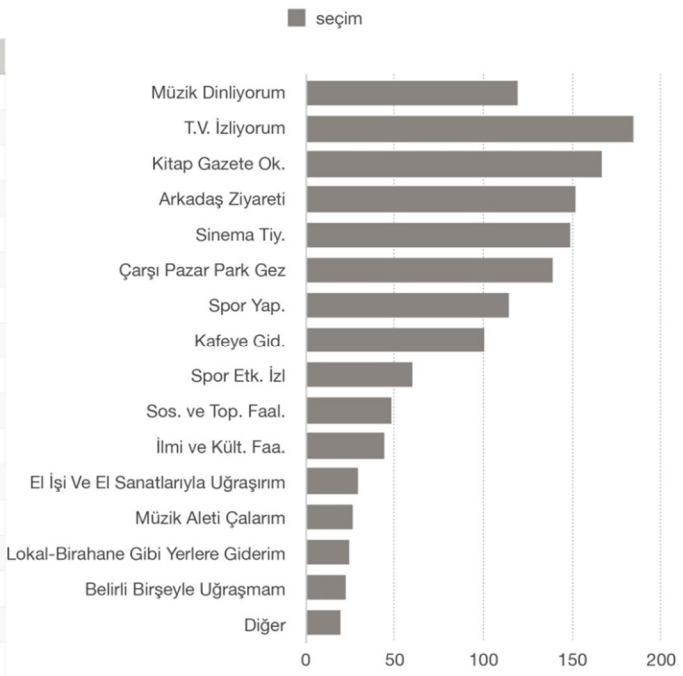
Bosna Hersek Mahallesinde yaşayanların, çoğunluğunun bekar, öğrenci ve 18-25 yaş aralığında olduğunu biliyoruz, buradan hareketle bu kesimi oluşturanların büyük bölümünün, boş zamanlarını evde değerlendiriyor olması bölgedeki tesislerin yeterliliği

ve ilgi çekiciliği hakkında yorumlama yapabilmemizi sağlayacaktır. Tesislerle ilgili verilen yanıtlarda bu konuyu daha detaylı ele alacağız.

Örneklem gurubunun boş zamanlarda tercih ettikleri ve yapmak istedikleri etkinliklerle ilgili verilen yanıtlar ise şu şekildedir.

Boş Zamanlarda Tercih Edilen Etkinlikler

YANIT	SEÇIM
Müzik Dinliyorum	119
T.V. İzliyorum	184
Kitap Gazete Ok.	166
Arkadaş Ziyareti	152
Sinema Tiy.	149
Çarşı Pazar Park Gez	139
Spor Yap.	114
Kafeye Gid.	100
Spor Etk. İzl	60
Sos. ve Top. Faal.	48
İlmi ve Kült. Faa.	44
El İşi Ve El Sanatlarıyla Uğraşırım	29
Müzik Aleti Çalarım	26
Lokal-Birahane Gibi Yerlere Giderim	24
Belirli Birşeyle Uğraşmam	22
Diğer	19
Toplam	1.395

Şekil 5.1.3.3.Boş Zamanlarda Tercih Edilen Etkinlikler

Mahalle kullanıcılarının tercih ettiği etkinlikler incelendiğinde ise 'etkinliklerde bulunduğunuz yerler nerelerdir?' sorusuna verdikleri yanıtla paralellik göstermektedir.

Anket katılımcılarının ağırlıkla tercih ettikleri etkinlikler, evde gerçekleştirilen etkinlikler olup; Müzik dinlemek, T.V. izlemek, kitap gazete okumak, arkadaş ziyaretine gitmek gibi etkinlikler olmuştur. Sırasıyla bu etkinlikleri gerçekleştirenlerin frekans dilimleri; %61, %56.4, %50.9, %46.6, genel seçimlere göre yüzdelik dilimleri ise; %8.53, %13.1, %11.8, %10.8 şeklindedir.

Katılımcıların %37.1 dilimi ise faal olarak spor yaptığını söylemiştir. Etkin boş zaman değerlendirme açısından spor yapanların oranı sıralamanın oldukça gerisinde kaldığı söylenebilir. Rekreatif eylem olarak spor yapanların oranındaki bu farkın neden kaynaklandığını anlamamız açısından; şu soruların yanıtını aradık;

1-Boş Zamanlarda Tercih Edilen Spor Etkinlikleriniz Nelerdir?

2- Boş Zamanlarda Yapmayı İstediğiniz Sporlar Nelerdir?

Bu sorulardan yola çıkarak örneklem gurubunun hangi spor branşlarını seçtiklerini ve hangilerini olanak olduğu takdirde yapmak isteyeceklerini yorumlamaya çalıştık. Mahallenin sahip olduğu mevcut donanımlara da vurgu yapılarak, değerlendirmeler ortaya konulmuştur.

Yapılan sporlar incelendiğinde 154 kişiyle yürüyüşü tercih edenler ilk sırada yer almaktadır. Bu ise %47.2 lik bir dilimi oluşturuyor. Futbolun, 124 kişiye ikinci sırada, 111 kişiyle yüzmenin ise üçüncü sırada olduğu görülmektedir. Bu spor branşları ise %38 ve %34 lük dilimlere sahip.

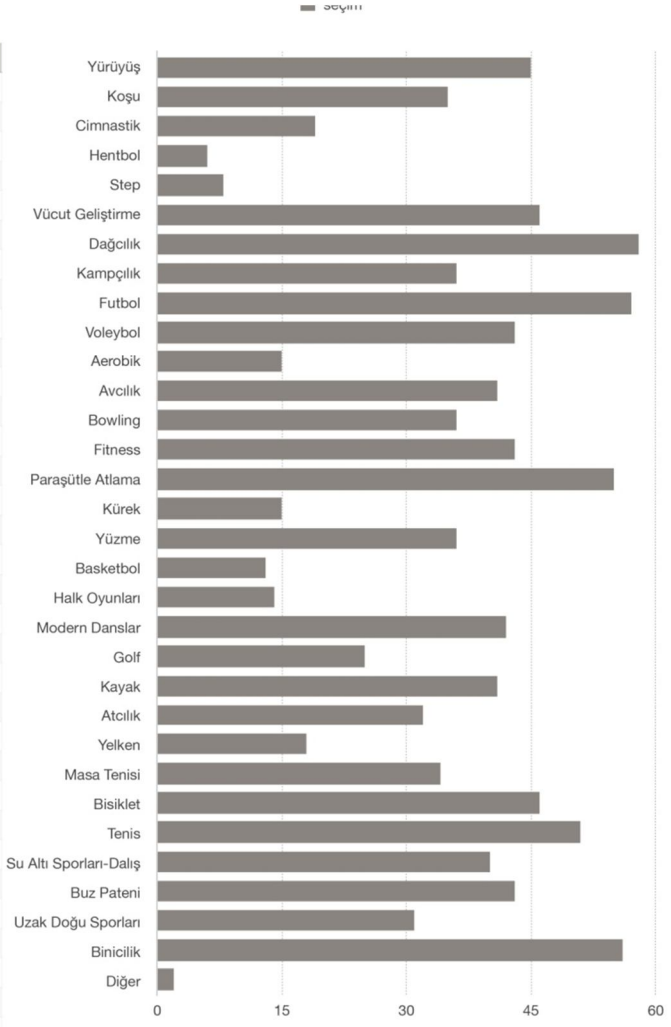
Bu bilgiler bize incelemeye konu olan Bosna Hersek yerleşkesinin spor tesislerinin varlığının ve erişilebilirliğinin, seçilen spor branşlarına yansıması olarak değerlendirilebilir. Bosna Hersek Yerleşkesinin demografik yapısının, ve Üniversitelerin sahip oldukları sosyal alanlarının varlığının kişileri bahsi geçen spor dallarında etkinliklerde bulunmaya yönlendirdiği görülmektedir.

Katılınan sportif etkinlikler ve katılmak istenilen sportif etkinlikler incelendiğinde, mevcut imkanlarla gerçekleştirilebilecek etkinliklere katılımın yüksek olduğu görülmektedir. Bununla birlikte katılmak istenilen etkinliklerde ise imkan olduğunda yapılabilecek sportif faaliyetlerin artış gösterdiği görülmektedir. Örneğin sualtı sporlarını ve yelken sporunu yapanların oranı %4 ve %3.4 iken bu sporları yapmak isteyenlerin oranı %12.3 ve %5.5'e yükseldiği görülmektedir.

Yürüyüş, yüzme ve futbol gibi en çok tercih edilen spor branşları ise mevcut imkanların da varlığı düşünüldüğünde yapılmak istenen spor branşlarında düşüş gösterme eğilimindedir. Zaten Bosna Hersek Mahallesinde mevcut bulunan bu tür tesislerin varlığı yapılmak istenen spor dalarının seçiminde düşüş göstererek, tablolar arasında paralellik göstermektedir.

Boş Zamanlarda Tercih Edilen Sportif Etkinlikler

YANIT	SEÇIM
Yürüyüş	154
Koşu	72
Cimnastik	10
Hentbol	7
Step	8
Vücut Geliştirme	43
Dağcılık	14
Kampçılık	10
Futbol	124
Voleybol	55
Aerobik	8
Avcılık	18
Bowling	56
Fitness	56
Paraşütle Atlama	7
Kürek	3
Yüzme	111
Basketbol	52
Halk Oyunları	14
Modern Danslar	14
Golf	4
Kayak	11
Atcılık	6
Yelken	5
Masa Tenisi	67
Bisiklet	52
Tenis	24
Su Altı Sporları-Dalış	13
Uzak Doğu Sporları	6
Buz Pateni	17
Binicilik	11
Diğer	16
Toplam	1.068

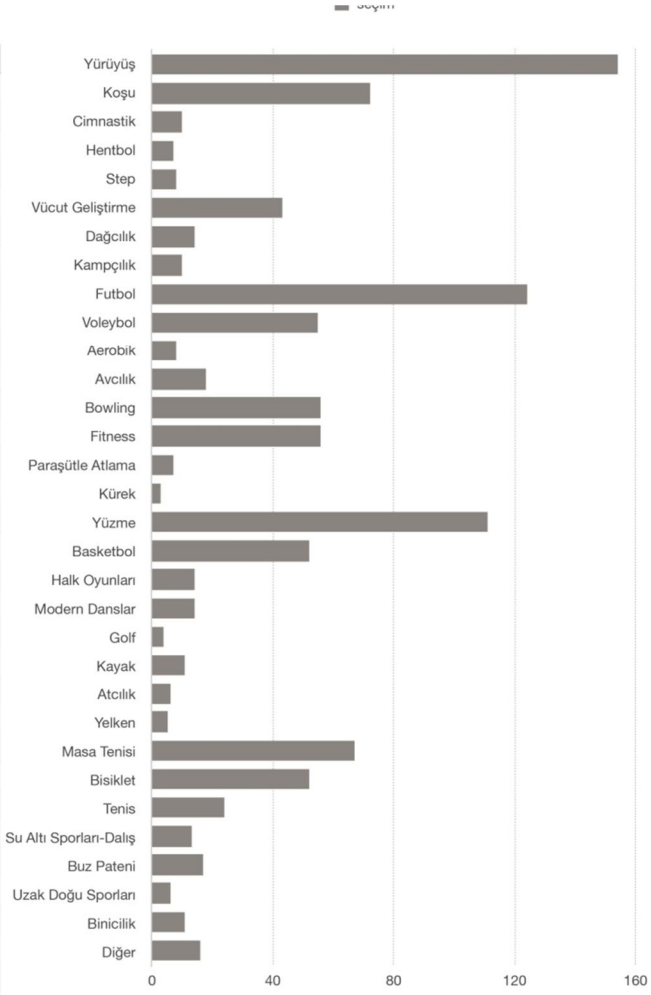
Şekil 5.1.3.4.Boş Zamanlarda Tercih Edilen Sportif Etkinlikler

Tüm bunlara ek olarak Bosna Hersek Mahallesi'nde yaşayanlar için binicilik sporunu yapma olanağı varken; bu sporu tercih edenlerin oranı %3.4'te kalmış olup; yapmak isteyenlerin oranı ise %17.2'ye ulaşmıştır. Bu ise mevcut tesisin ilgi çekiciliği ve ulaşılabilirliği hakkında bize önemli bir veri sağlamaktadır.

Bahsettiğimiz yorumlamalar; rekreasyonel etkinlik olarak sportif faaliyetlerde bulunmada, mevcut imkanların önemi ve bu imkanları sağlayan tesislerin erişilebilirliği hakkında bize önemli bilgiler sunmaktadır. Bu spor branşlarının bir arada ve bir tesiste toplanması, açık yeşil alanlarla ilişkilendirilmesi pek çok aktiviteyi gerçekleştirme tek bir merkezde imkanı sunacaktır.

Boş Zamanlarda Yapılmak İstenen Sportif Etkinlikler

YANIT	SEÇIM
Yürüyüş	45
Koşu	35
Cimnastik	19
Hentbol	6
Step	8
Vücut Geliştirme	46
Dağcılık	58
Kampçılık	36
Futbol	57
Voleybol	43
Aerobik	15
Avcılık	41
Bowling	36
Fitness	43
Paraşütle Atlama	55
Kürek	15
Yüzme	36
Basketbol	13
Halk Oyunları	14
Modern Danslar	42
Golf	25
Kayak	41
Atcılık	32
Yelken	18
Masa Tenisi	34
Bisiklet	46
Tenis	51
Su Altı Sporları-Dalış	40
Uzak Doğu Sporları	31
Buz Pateni	43
Binicilik	56
Diğer	2
Toplam	1.082

Şekil 5.1.3.5.Boş Zamanlarda Yapılmak İstenen Sportif Etkinlikler

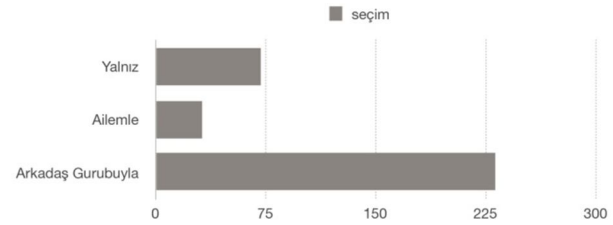
Ayrıca katılımın yüksek olduğu yürüyüş, futbol, basketbol, masa tenisi gibi sporların ülkemizde yaygın olan ve katılımcıya fazla bir maddi yük getirmeyen sporlar olduğu ve tercih sebebi olduğu kanaati oluşmaktadır. Bunun yanında atıcılık, kampçılık, yelken, golf, kürek gibi sporların ise genellikle yaygınlaşmamış spor branşları olduğu ve gerçekleştirilebilmesi için özel ekipmanlara ihtiyaç duyulan, maliyeti yüksek ve özel birtakım yerlerde gerçekleştirilebilen etkinlikler olduğundan katılımın düşük olduğu anlaşılmaktadır.

Rekreasyonel Eylemlere Katılım Şekli

Bölgenin sosyal ve demografik yapısı göz önünde bulundurulduğunda kullanıcıların çoğunluğunun, öğrenci olması sebebiyle serbest zaman değerlendirme etkinliklerine katılımın arkadaş gurubuyla olması bu tespiti destekler niteliktedir.

Rekreasyonel Eylemlere Katılım Şekli

YANIT	SEÇIM
Yalnız	72
Ailemle	32
Arkadaş Gurubuyla	232
Toplam	336

Şekil 5.1.3.6. Rekreasyonel Eylemlere Katılım Şekli

Rekreasyonel eylemlere katılımın %71.2'lik bir oranla arkadaş gurubuyla gerçekleştiriliyor olması rekreasyon etkinliklerinin kişilerin sosyal hayata katılımında ne kadar önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir. Buradan yola çıkarak kişilerin bedensel sağlığına olumlu katkı sağladığı gibi psikolojik ve ruhsal sağlığına da olumlu katkılar sağlayacağı açıktır.

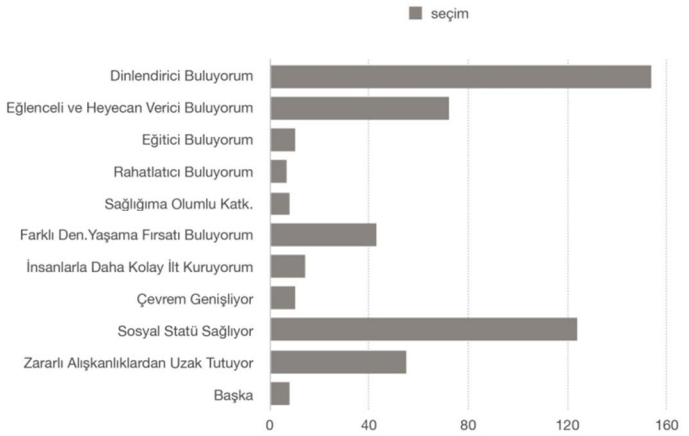
Bireylerin ruhsal ve bedensel yönlerden tam bir iyilik halini yakalamasına, bireysel mutluluğun ve hayata katılımcılığın artırılmasındaki katkısı ile rekreasyonel eylemler; önemini ortaya koymaktadır.

- **Rekreasyonel Eylemlerin Sağladıkları**

Katılımcıların rekreasyonel eylemlerin kendilerine sağladıklarını, kendi gözlemlerine dayanarak incelediğimizde ise şu yanıtlara ulaşıyoruz.

Boş Zamanı İyi Değerlendirmenin Size Sağladıkları

YANIT	SEÇIM
Dinlendirici Buluyorum	154
Eğlenceli ve Heyecan Verici Buluyorum	72
Eğitici Buluyorum	10
Rahatlatıcı Buluyorum	7
Sağlığıma Olumlu Katk.	8
Farklı Den.Yaşama Fırsatı Buluyorum	43
İnsanlarla Daha Kolay İlt Kuruyorum	14
Çevrem Genişliyor	10
Sosyal Statü Sağlıyor	124
Zararlı Alışkanlıklardan Uzak Tutuyor	55
Başka	8
Toplam	505

Şekil 5.1.3.7.Boş Zamanı İyi Değerlendirmenin Size Sağladıkları

Katılımcıların %68.1'lik dilimi bu tür eylemleri dinlendirici bulurken, %57.7'lik dilimi ise rahatlatıcı ve can sıkıntısından uzaklaştırıcı olarak değerlendirmektedir. Yine yoğun olarak oluşan kanılardan bir tanesi de bu tür etkinliklerin eğitici olduğu... Bu

soruya 114 seçimle sağlığıma olumlu yönde etkileri olduğunu düşünenlerin oranı ise %35. Bu veriler ışığında şunları söylemek doğru olabilir, katılımcıların büyük kısmı bu tür eylemleri; eğlenmek ve de iyi zaman geçirerek, dinlenme aracı olarak görmekteler.

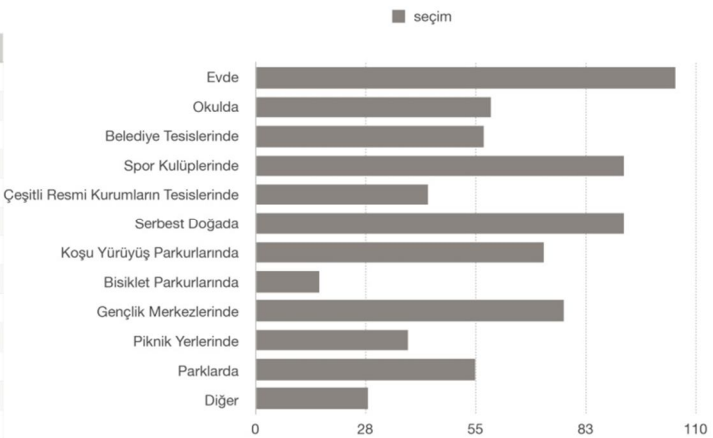
Bu tür etkinliklerin sosyal alanlarda kazandırdıklarının ve toplumsal hayata katılım yönündeki olumlu katkılarının farkında olanların sayıları ise yukarda bahsi geçen değişkenlerin oldukça gerisinde kaldığı görülmektedir. Örneğin katılımcılardan yalnızca 54'ü serbest zamanın bu tür etkinliklerde değerlendirmenin kendisini zararlı alışkanlıklardan uzak tuttuğunu düşünmektedir. Ayrıca çevrem genişliyor ve insanlarla daha kolay iletişim kuruyorum diyenlerin oranları ise sırasıyla 29,4 ve 24,8'lerde kaldığı görülmektedir.

- **Rekreasyonel Eylemlerin Gerçekleştirildiği Mekanlar**

Örneklem gurubunun boş zamanlarda tercih ettikleri ve yapmak istedikleri eylemleri hangi mekanlarda gerçekleştirdikleri ve bu eylemleri gerçekleştirebilmek için ne tür tesislere gereksinim duyduklarını tespit etmeye yönelik sorduğumuz sorulara aldığımız yanıtlardan, yapmış olduğumuz çıkarımlar şu şekildedir.

Boş Zamanlarda Rek. Eylemler İçin Tercih Edilen

YANIT	SEÇIM
Evde	105
Okulda	59
Belediye Tesislerinde	57
Spor Kulüplerinde	92
Çeşitli Resmi Kurumların Tesislerinde	43
Serbest Doğada	92
Koşu Yürüyüş Parkurlarında	72
Bisiklet Parkurlarında	16
Piknik Yerlerinde	38
Gençlik Merkezlerinde	77
Parklarda	55
Diğer	28
Toplam	734

Şekil 4.1.3.8. Boş Zamanlarda Rekreasyonel Eylemler İçin Tercih Edilen Mekanlar

Tablo incelendiğinde kullanıcıların ağırlıklı olarak Rekreasyonel etkinlikleri açık alanlarda ve kendi evlerinde gerçekleştirdikleri kanaati oluşmakta. Örneklem gurubumuzdan 'Serbest Doğa' da ve 'Spor Kulüplerinde' rekreasyonel ve sportif eylemlerini gerçekleştirdiklerini ifade edenler 92'şer kişi ile %28.2'lik bir orana sahip, bununla birlikte, Bosna Hersek Mahallesinin sahip olduğu organize edilmiş bisiklet

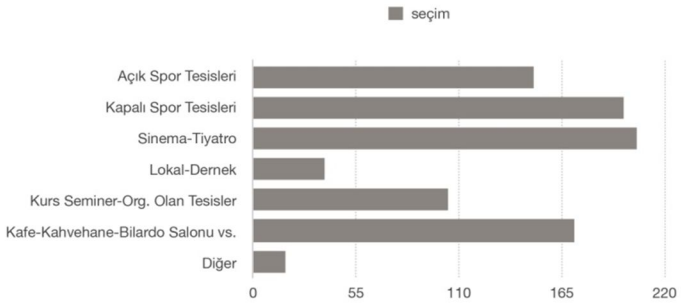
yolları ve kiralanabilir bisikletlerin varlığı ile birlikte topografik yapının, yürüyüş ve bisiklet kullanımına elverişli olmasına, karşın bu eylemin tercih edilmemesi ise ciddi bir tezat olarak karşımızda duruyor. Söz konusu eylemleri gerçekleştirmek için bu mekanları tercih edenler ise bisiklet ve yürüyüş parkurları için, sırası ile %4.9 ve %22.1'lik dilime sahip.

Örneklem gurubunun %32.2'lik diliminde yer alanlar, serbest zamanlarını evde geçirdiklerini ifade etmişlerdir. Çalışma evreninde kalan kullanıcıların çoğunluğunun üniversite öğrencisi olduğu düşünüldüğünde ve bu kesimin öğrenci evlerinde kaldığı bilindiğinden bu oranın yüksek olması normal gibi karşılansa da serbest zaman için sosyal alanların yoğun kullanılmaması sorgulanması gereken bir olgu olarak karşımızda durmaktadır.

Türkiye'de yeni yaygınlaşmaya başlayan Gençlik Merkezleri ise şimdilerde serbest zaman etkinlikleri için odak noktası olmaya aday olduğunu gösteriyor. Çalışma sahamız içerisinde yer alan Kılıçarslan Gençlik Merkezi %23.6'lık tercih edilme oranı ile en yoğun kullanılan rekreasyonel alanlardan birisidir. Çalışma evreninin sahip olduğu ve kullanıcıların haberdar oldukları 'Rekreasyon Tesisleri' için elde ettiğimiz veriler ise şu şekildedir.

Yakın Çevrenizde Bulunan Tesisler

YANIT	SEÇIM
Açık Spor Tesisleri	150
Kapalı Spor Tesisleri	198
Sinema-Tiyatro	205
Lokal-Dernek	38
Kurs Seminer-Org. Olan Tesisler	104
Kafe-Kahvehane-Bilardo Salonu vs.	172
Diğer	17
Toplam	884

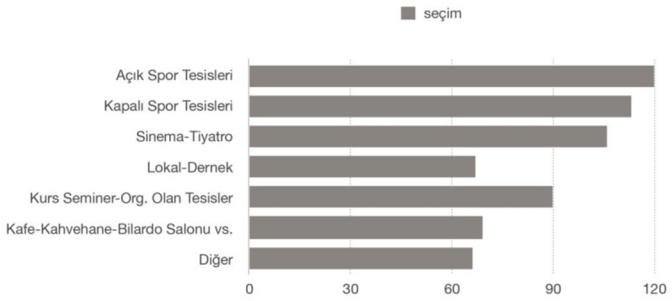
Şekil 5.1.3.9. Yakın Çevrenizde Bulunan Tesisler

Tablo incelendiğinde dernek ve kurs faaliyetlerinin dışında diğer, spor ve eğlence mekanlarının daha yoğun kullanıldığı görülmektedir. Sinema ve tiyatro %62.9' luk dilimin serbest zaman değerlendirmek için tercih ettiği en önemli alanlar olarak göze çarpmaktadır. Bunun ardından Kapalı Spor Tesisleri Kafe-Bilardo Salonu gibi mekanların tercih edildiği görülmektedir. Genç nüfusun yoğun olduğu düşünüldüğünde ve çalışma alanının sahip olduğu tesisler gözden geçirildiğinde bu sıralamaya paralellik gösterdiği anlaşılacaktır.

Katılımcılara; 'Yakın Çevrenizde Sahip Olmak İstediğiniz Tesisler Nelerdir?' sorusunu yönelttiğimizde ise aldığımız yanıtlar şu şekilde;

Yakın Çevrenizde Bulunmasını İstediğiniz Tesisler

YANIT	SEÇIM
Açık Spor Tesisleri	120
Kapalı Spor Tesisleri	113
Sinema-Tiyatro	106
Lokal-Dernek	67
Kurs Seminer-Org. Olan Tesisler	90
Kafe-Kahvehane-Bilardo Salonu vs.	69
Diğer	66
Toplam	631

Şekil 5.1.3.10. Yakın Çevrenizde Bulunmasını İstediğiniz Tesisler

Katılımcıların yakın çevrelerinde bulunmasını istedikleri tesislere, genel olarak dengeli bir dağılım içerisinde yanıt verdikleri görülmekle birlikte; açık, kapalı, spor tesislerinin ve sinema-tiyatro gibi sosyal tesislerin yakın çevrelerinde bulunmasını daha fazla arzu ettikleri gözlemlenmektedir. Kullanıcı profilinin genel olarak yüksek-öğrenim öğrencileri ve akademisyenlerden oluştuğu bilindiğinden, bu beklentilerin ön planda olması normal karşılanabilecek bir durum olarak karşımızda duruyor. Aynı örneklem gurubunun haberdar olduğu ve kullandıkları tesislerin varlığı ile de bu olgunun örtüştüğü gözlemlenmektedir.

5.2. Tartışma

Çalışma evreninin-de anket katılımcılarının, erkek ve bayan olarak, dengeli bir biçimde dağılım gösterdiği görülmektedir. Bu oranın %47.9 unu bayanların, %52.1'ini ise erkeklerin oluşturduğu, ve ankete yanıt verenlerin ise yaş dağılımının %81 oranında 18-25 yaş aralığında olduğunu söyleyebiliriz. Yine bu genç nüfusa paralellik gösterir şekilde, katılımcıların %88'inin medeni durumlarına 'bekar' yanıtını verdiklerini görüyoruz.

Bölgenin demografik ve sosyal yapısından bahsederken söylediğimiz gibi, çalışma evrenindeki katılımcıların, çoğunluğunun öğrenci olduğu yapılan anket verilerinden de çıkmaktadır. Katılımcıların %69.6'lık kısmı meslek durumuna 'öğrenci' yanıtını vermiştir.

Ve bu değişkenlere bağlı olarak da gelir dağılımının orta seviyelerde olduğu çıkarımını yapabiliriz. Katılımcılarda, zaten bu soruya %53.7'lik dilimi 'orta' yanıtını vermişleridir. Bununla birlikte %30.4 ile gelir seviyesine 'iyi' yanıtı verenlerin oranı ise sıralamada ikinci sırada yer almaktadır. Katılımcıların; %5.2'lik kısmı gelir durumları için, 'çok iyi' yanıtı verirken, yaklaşık %10'luk dilimdekiler ise maddi durumlarının zayıf ve çok zayıf olduğunu belirtmişlerdir. Bölgenin sahip olduğu iki üniversiteden birisinin özel üniversite olması, gelir seviyesinde dağılımın iyi ve çok iyi yanıtlarının yükselmesini sağlayan etkenlerin başında geldiğini düşünüyoruz. Ankette nicel bir değer verilmediği ve katılımcıların gelir seviyelerine bakış açılarının da öznel değerlendirmeler olduğu unutulmamalıdır. Burada elde edilmek istenilenin, örneklem gurubunun gelir durumları hakkında, genel bir kanaat elde etmek olduğunu da belirtmek gerekir.

Bu veriler ışığında katılımcılardan yola çıkarak; çalışma evreninin genel profilini çıkarırsak; 18-25 yaş aralığında, oldukça dinamik ve genç bir nüfusa sahip ve bu nüfusun yarısından fazlasının öğrenci ve bekar olduğunu, gelir durumlarının ise orta ve üzeri seviyelerde olduğunu söyleyebiliriz.

Katılımcıların zaman kullanımına bakıldığında; öğrencilerin %43.2 ve %37.6'lık dilimleri 3-5 ve 6-8 saat arasında okulda zaman geçirdikleri görülmektedir. Çalışanlardan ise işte geçirdikleri zaman dilimi için günde 2 saat ve 3-5 saat aralığını seçenlerin oranının yaklaşık %50 olduğu düşünüldüğünde; bu oranın içerisine meslek durumunda çalışan-öğrenci yanıtı veren %17.5'lik diliminin olduğu düşünülebilir.

Örneklem gurubu rekreasyonel etkinliklere katılma sıklığına verdikleri yanıtlardan yola çıkarak, Çalışma evrenindeki kullanıcıların haftada en az bir yada iki gün zaman ayırabildiklerini söyleyebiliriz.

Ve etkinlikler için günde 3 saate kadar olan aralıkta zaman ayırabilenlerin oranı oldukça yüksek, soruya yanıt verenler arasında bu oranlar sırasıyla; %22,4, %26,7, %20,6... Buradan yola çıkılarak örneklem gurubunun, %69,6'sının öğrenci olduğu ve %55,2'sinin günlük 5 saat ve üzerinde serbest zamanı olduğu düşünüldüğünde katıldıkları etkinliklerden sonra da geriye değerlendirilebilir ciddi bir zaman diliminin kaldığı görülmektedir.

Bu zaman dilimlerinin 'rekreasyonel eylemlere dönüşememesinin nedenleri nelerdir?' diye bakıldığında; 113 kişi ile %34.7'lik dilimin etkinliklere katılamama nedeni olarak, 'teşvik edici tesisler yetersiz olduğunu' belirtmektedir... Aynı katılımcılara; 'Yakın Çevrenizde Sahip Olmak İstediğiniz Tesisler Nelerdir?' sorusunu yönelttiğimizde ise; açık ve kapalı spor tesislerin ve ise sinema-tiyatro gibi sosyo-kültürel etkinlik alanlarına sahip olmak istediklerini görüyoruz... Oysaki yaptığımız, Bosna Hersek Mahallesinin sahip olduğu rekreasyonel tesislerin incelemesinden de görülebileceği üzere, bölge iki tane üniversitenin tüm spor ve sosyal tesislerine sahip olduğu görülmektedir. Bununla birlikte; Türkiye'nin en büyük gençlik merkezi de çalışma evrenimiz içerisinde yer almaktadır. Bu haliyle verilen yanıtlardaki çelişki dikkat çekmektedir.

Bununla birlikte 'boş zaman etkinliklerinde bulunduğunuz yerler nelerdir?' sorusuna ise 183 kişi yani %56.1'lik kısmı 'evde' yanıtını vermiştir. Yine 'rekreasyonel eylemlerin gerçekleştirildiği mekanlar nelerdir?' sorusuna 105 kişi ile en çok, evde yanıtını aldık.

Katılımcıların rekreasyonel eylemlere katılamama nedeni olarak belirttikleri 'teşvik edici tersislerin yetersiz olduğu düşünüldüğünde' boş zamanlarını evde geçirmelerinin tutarlı olduğu görülmekle birlikte; bölgenin sahip olduğu rekreasyonel tesislerin varlığı da düşünüldüğünde bu tesislerin yeterliliğinden çok, ilgi çekiciliğinin ve tanıtımının yetersiz olabileceği kanaati uyanmaktadır.

Örneklem gurubu, boş zamanlarında tercih ettikleri eylemlerde de ağırlıklı olarak evde gerçekleştirilebilecek etkinlikleri tercih ettikleri görülmektedir. En çok tercih edilen etkinlikler ise şu şekildedir; %61 ile müzik dinlemek, %56.4 ile T.V. izlemek, %50.9 ile kitap gazete okumak, ve %46.6 ile arkadaş ziyaretine gitmek olarak ön plana çıkmaktadır.

Rekreasyonel eylemlerin gerçekleştirildiği mekanlar tespitine yönelik yönelttiğimiz sorular içinse, aldığımız yanıtlardan; katılımcıların bu tür etkinlikleri kendi evlerinde ve açık alanlarda gerçekleştirme eğiliminde olduklarını görmekteyiz. Diğer yoğun tercih edilen mekanların ise açık kırsal alanlar, okul, yeşil alanlar ve spor

tesisleri olduğunu görüyoruz. Katılımcılardan bu mekanları tercih edenlerin sayıları ise; 90, 95, 91, 112'dir.

Bununla birlikte; örneklem gurubunun yalnızca %35'lik diliminin faal spor yaptığı, ve yalnızca %14.7'lik dilimin sosyal ve toplumsal faaliyetlerde bulunurum dediğini görmekteyiz. Bu ise sosyal hayata katılım aracı olarak, rekreasyonel eylemlerin yeterince tercih edilmediği izlenimini yaratmaktadır. Ve katılımcıların, büyük oranda pasif ve bireysel eylemleri tercih ettiklerini, boş zamanlarında müzik dinlemek, T.V. izlemek, kitap gazete okumak ve arkadaş ziyaretinde bulunmak gibi eylemlere, yoğun olarak katıldığını da yöneltmiş olduğumuz sorulara verdikleri yanıtlardan görüyoruz.

Örneğin özelleştirilmiş bir mekan gereksinimine ihtiyaç duyulan spor etkinlikleri için inceleme yapıldığında, 154 kişinin seçtiği yürüyüş eylemeleri ilk sırada yer almaktadır... 124 kişi ile futbol ikinci sırada 111 kişi ile de yüzme üçüncü sırada tercih edildiği görülüyor.

İlk anda Bosna Hersek Mahallesi için erişimi en kolay olan tesislerde gerçekleştirilen eylemler, öncelikli tercih edilen eylemlere dönüşmüş görünüyor. Buradan hareketle; katılımcıların ya bu tesislerden haberinin olmadığı ya da bu tesislerin ve programların, teşvik edici, tanıtım ve sunumlarının yeterince yapılamadığı sonucuna ulaşılabilir.

Tüm bu tespitlerden yola çıkarak; bireylerin sosyal hayata katılımı ve diğer bireylerle iletişimini güçlendirebileceği, bununla birlikte kişisel bilgi ve becerilerini, geliştirebilecekleri, ruhen ve bedenen sağlıklı bireyler olmalarına katkı sağlayabilecek kurs, seminer organizasyonları olan tesislerin ve spor tesislerine olan talebin; katılımcılar tarafından evde gerçekleştirilen boş zaman etkinliklerine olan talebin gerisinde kalması da üzerinde düşünülmesi gereken bir olgu olarak karşımızda duruyor.

Çalışma evreninin sahip olduğu tesisler yönünden doyuruculuğu ve yeterli olup olmadığı sonucuna ulaşmak için 'Rekreasyonel Etkinliklerin Gerçekleştirildiği Mekanlar' başlığı altında yöneltilen son iki soruya verilen yanıtlardan kıyaslama yapabiliriz, mevcut bulunan tesisler için 884 yanıt alınırken 'bulunmasını istediğiniz tesisler nelerdir?' sorusuna ise 631 yanıt gelmiştir. Ve genel olarak, çevrelerinde

bulunmasını istedikleri tesisler, var olan tesislere verilen yanıtların gerisinde kaldığı görülmektedir Buradaki yanıtların düşüşü talep edilen tesislerle doğru orantılı olarak azalmaktadır. Bosna Hersek Mahallesi sahip olduğu Eğitim Yerleşkeleri ve bu yerleşkelerin sağladığı sosyal-kültürel ve spor tesisleri alanlarının varlığı, bu dengenin sağlanmasında önemli bir etken olmuştur. Elbette son dönemlerde yerel yönetimlerin de çalışma evreninde sağladığı rekreasyonel etkinlik eylemleri ve var olan tesislerin artırılmasına yönelik çalışmaları da bu yönde önemli bir katkıya sahiptir.

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

Yapılan çalışmanın içeriğine konu olan çalışma evreninin; mimarlık disiplini başlığı altında, mimar gözünden, elde edilen bilimsel bulgular toplanarak, mevcut durum analizi yapılmış, tespit edilen sorunları ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri sunulmuştur:

1-Örneklem gurubunun; rekreasyonel etkinlikleri, çoğunlukla, dinlenme ve rahatlama aracı olarak gördüğü (bknz. Şekil 5.1.3.7) anlaşılmaktadır. Bununla birlikte; sosyal bir varlık olan bireylerin daha fazla sosyal hayata katılmalarında, önemli bir araç olarak rekreasyonel etkinliklerin, katkısının farkında olmadıkları anlaşılmaktadır. STK ve yerel yönetimlerin, bu tür eylemlerin tanıtılması ve sağlayacağı yararların kullanıcılara ulaştırılması konusunda, eksiklikleri olabileceği düşünülmektedir. Bu anlamda çalışma evreni içerisinde teklif edilen mekansal düzenlemelerin diğer disiplinlerle birlikte yürütülmesi ve sonrasında tanıtım ve organizasyon anlamında da sürekliliği sağlayacak birimlerin oluşturulması uygun olacaktır. Böylelikle kullanıcılar boş zaman değerlendirmek için seçecekleri etkinlikleri daha bilinçli ve organize edilmiş biçimde seçeceklerdir.

Bireylerin, rekreasyonel eylemlerin içerisinde yer alabilmeleri, o etkinliklerin gerçekleştirilebileceği mekanların varlığı ile doğru orantılı olduğu düşünülse de; bu gibi mekanların; iyi tasarlanamamış olması, cazibe merkezleri haline dönüştürülememiş olması ve bununla birlikte tanıtım-organizasyon eksikliklerinin de bulunması, bireylerin söz konusu mekanları tercih etmeyerek, boş zamanlarını evde geçirmelerine ve yalnız yapılan rekreasyonel etkinliklere yönelmelerine sebep olmaktadır.Bununla birlikte katılımcıların gelir durumları incelendiğinde,%64.1'lik dilimin gelir durumunun orta,

zayıf ve çok zayıf olduğu görülmektedir. Buradan yola çıkarak, kişilerin serbest zamanlarını pasif eylemlerle doldurduklarını, istedikleri halde bazı kültür-sanat ve spor etkinliklerine gelir durumlarının imkan vermediği çıkarımı yapılmıştır. Oysaki ‘‘Rekreasyonel Etkinlikler’in’’ önemi ve gerekliliği bu kadar açık iken, ‘ulaşım, eğitim,sağlık’ gibi zorunlu hizmetlerin bir parçası olarak değerlendirilmesi doğru bir yaklaşım olacaktır. Bu bağlamda rekreasyon tesisleri ve serbest zaman değerlendirme faaliyetleri toplumun her kesimine hitap eder ve erişilebilir olmalıdır.

2- Örneklem gurubu içerisinde faal spor yapanların, bölgenin sahip olduğu genç nüfusa oranla oldukça az olduğu görülmektedir. Katılımcıların etkinliklere katılamama nedenlerinin başında gelen, 'etkinliklere katılmamı teşvik edici tesisler yetersiz' yanıtı; Bosna Hersek Mahallesi için hazırlamış olduğumuz rekreasyon haritasında belirttiğimiz rekreasyonel tesislerin, son kullanıcılara ulaşması konusunda, sıkıntılar yaşandığı algısını yaratmaktadır Bununla birlikte, ‘Yakın çevrenizde bulunmasını istediğiniz tesisler belerdir?’ sorusuna ise en, %36.8 lik dilim ‘açık spor tesisleri %34.7 lik dilimi ise ‘kapalı spor tesisleri’ yanıtı alınmıştır. Bu bilgiler ışığında Bosna Hersek Mahalles, için ortaya konan tesislerin varlığı ve bu bunların yeterliliği konusu yeniden irdelenmelidir. Oysaki Bosna Hersek Mahallesinin, sahip olduğu spor ve sosyal-kültürel tesislerle, ülkemizin benzer yerleşkelerine oranla standartların oldukça üzerinde olanaklara sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Çalışma alanımız ve bu ölçekterki idğer yerleşim birimleri için ‘Rekreasyon birimleri’ oluşturulmalı ve bu birimler halkın taleplerini değerlendirir nitelikte görev üstlenmelidir. Bosna Hersek Mahallesinin sahip olduğu demografik yapı da düşünüldüğünde rekreasyon birimlerinin organize ettiği bu tür etkinliklerin günün geniş zaman dilimlerine yayılmış olması, tesislere ve etkinliklere katılım seviyesini en üst noktalara taşıyacakatır. Rekreasyon etkinliklerini teşvik etmek adına düzenlenecek rekreasyon şölenleri, katılımı artırmak ve bu etkinlikleri tanıtmak adına bir yöntem olabilir, böylelikle kullanıcılar, bahsetmiş olduğumuz rekreasyonel etkinliklerin kazanımlarını; en üst düzeyde elde etme imkanı yakalayacaklardır. Bununla birlikte mevcut ilişkilerini güçlendirme, yeni kimseler ile iletişim kurma fırsatlarını da yakalamış olacaklardır.

3-Yerel yönetim tarafından hayata geçirilmiş rekreasyon alanları park-bahçe tanziminin yanı sıra, anlam yüklenmiş mekansal organizasyonlarla güçlendirilerek; kullanıcıların, bu tür alanları daha yoğun olarak tercih etmelerinin ve kullanmalarının yolu açılmalıdır. Bu konuda; tip imar yönetmeliğinde 'Rekreasyon Alanları'nın' yeşil alanların içerisine dahil edilmiş olması ve bu alan içerisine düşük yoğunlukta (0,05 emsal-'e kadar) yapı yapılmasına izin veriliyor olması 'Rekreasyon Tesisleri' ve 'Açık Yeşil Alanlar'ın' birbirinden kopuk ve bütünsellikten uzak tasarlanmasına sebep olmaktadır. Oysa ki ruhen ve bedenen tem bir iyilik halini arzuladığımız ve serbest zamanın etkin ve verimli değerlendirilmesi açısından önemine değindiğimiz rekreasyonel etkinliklerin doğa ve yeşil ile bir bütünsellik içerisinde olması daha doğru bir yaklaşım olacaktır. Bu anlamda rekreasyon tesislerinin, rekreasyon alanları ile bir arada olması işlevsellik ve estetik yönleri ve kullanıcılara sağladığı ruhen ve bedenen doyumun sağlanması açısından son derece önemli tasarım kriterleri olduğu görülmektedir. Çalışma evreni içerinde yer alan rekreasyonel etkinlik alanları ve yeşil alanlar için de bu durum açıkça görülmektedir. Rekreasyon alanlarının ve tesislerinin kent bütününde dağılımı ve arazi kullanım kararları verilirken bu bütünsellik göz önünde bulundurulmalı; kent plancıları ve mimarlar tarafından bu konuya özel önem verilerek çözüm önerileri sunulmalıdır. Kent içerisinde açık spor alanları ve buluşma noktaları, meydanları içerisinde barındıran iyi tasarlanmış yeşil alanlar için ayrılan arazilerle rekreasyon tesisleri için ayrılan alanlar birbirinin devamı niteliğinde olması ve birbirleri ile fiziki bağlantılarının bulunması bu sorunu giderecektir.

Söz konusu alanlar; gençlerin, buluşma noktaları olması açısından çok önemli merkezlere dönüştürülebilirler. Örneğin iyi örgütlenmiş meydan düzenlemeleri, kalabalık gurupların bir araya gelmelerine olanak tanıyacak ve farklı etkinliklerin bu alanlarda gerçekleştirilebilmesi için zemin oluşturacaktır. Böylelikle kullanıcıların sosyal hayata katılabilmeleri için fırsat yaratılmış olacaktır. Bununla birlikte küçük ve butik üst yapılar ile desteklenerek, farklı rekreasyonel eylemlerin bu tür yeşil alanların içerisinde yapılabilmesinin sağlanması, bireylerin önüne daha fazla seçenek sunulması açısından önemli olacaktır. Bu tür düzenlenmiş alanların içerisinde tanzim edilecek mekanların çok daha nitelikli mekanlara dönüşeceği unutulmamalıdır.

Rekreasyon konusu daha öncede belirttiğimiz gibi pek çok bilimsel sahanın ilgi alanına girmektedir, ancak tüm disiplinlerin içinde olacağı iyi tasarlanmış rekreasyonel

alanlar ve tesisler, tasarlandığı bölge için cazibe merkezine dönüşeceği gibi bölgeye de çok ciddi kazanımlar sağlayacaktır. Örneğin bir rekreasyon alanı meydana getirilirken; mimar, peyzaj mimarı, sağlık - spor uzmanı ve işletmeci gibi profesyoneller ile birlikte tasarlanıp hayata geçirilirse, o rekreasyon alanı kaliteli yaşam ve eylem alanlarına dönüşecektir.

KAYNAKLAR

Aran. S., 1970, Ege ve Akdeniz Sahil Şeridindeki Rekreasyonel Gelişmelerin Tabiatı Koruma Ve Peyzaj Açısından Kritiği, *Türkiye Tabiatını Koruma Cemiyeti Yayını* Nu:13, Ankara,13.

Clay, G.R., Daniel T.C., 2000. Scenic landscape assesssment: the effects of land management jurisdiction on public perception of scenic beauty, *Landscape and Urban Planning, 49*, 1–13.

Gold, S.M., 1980, Recreation Planning and Design, McGraw-Hill Book Company, ISBN 0-07-023644-5, New York.

Güler, Ş., 1978, Turizm Sosyolojisi, *Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Yayını*,Ankara,118.

Ibrahim, H., Cordes, K.A., 2002, Outdoor Recreation:Enrichment for a Lifetime, Sagamore Publishing,L.L.C.,United States.

Karaküçük, S., 2008, Rekreasyon (Boş Zamanları Değerlendirme), Gazi Kitabevi, ISBN 978-975-5810-048-5, Ankara.

Kaya, S., 2003, "Yetiştirme Yurtlarında Kalan Gençlerin Boş Zaman Değerlendirme Eğilimi ve Etkinliklerin Sosyalleşmeye Etkisi", Doktora Tezi, *Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı*, Ankara.

Kılbaş, Ş., 2010, Rekreasyon Boş Zamanı Değerlendirme, Gazi Kitabevi, ISBN 978-605-5804-65-7, Ankara.

Kırdar, S., 2013, *Türkiye'de kişi başına düşen yeşil alan ortalaması 1-9 metrekare* [online], http://www.tepav.org.tr/tr/blog/s/4059 [Ziyaret Tarihi: 11 Ocak 2015].

Köseoğlu, M.,1981, Türkiye'de Çevre Koruma ve Rekreasyon Planlaması, *Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi Yayınları*,Nu: 414, İzmir, 93 s.

Kraus, R.G. 1985: Recreation Program Planning Today,Scott Foresman and Company, London, 32.

Kurum, E., Odabaş, A., 1991, Ankara Kenti için Bir Rekreasyon Potansiyeli:Beynam Ormanı, *'2000'li Yıllar için Ankara Kentinin Açık ve Yeşil alan Sistemi Ne Olmalıdır?' Peyzaj Mimarlığı Dergisi Sayı:91-2*, Ankara, 24-25.

Müderrisoğlu, H., Uzun, S., 2004, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Orman Fakültesi Öğrencilerinin Rekreasyonel Eğilimleri, *Süleyman Demirel Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi,Seri: A,Sayı:2*,Isparta, 108-121.

Pehlivanoğlu, M.T., 1976, Rekreasyon ve Orman İçi Rekreasyon Planlaması, *İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi,* XXVI(2), İstanbul, 143-170.

Sayman, M., 2011, Koruma – Kullanma Dengesi Kapsamında İzmir - Özdere Kalemlik Örneğinde Orman İçi Dinlenme Alanlarının Rekreasyon Potansiyelinin

Saptanması, Doktora Tezi, *Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı*, İzmir.

Sezgin, S., 1987, Türk Toplumunun Rekreasyon Alışkanlıkları: İstanbul Örneği, Doktora Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul.
Smith, S.L.J., Godbey, G.C., 1991, Leisure, Recreation and Tourism, *Annals of Tourism Research,* vol:18-1, 85-100.

Wuest, D.A., Bucher, C.A., 1995, *Foundations of Physical Education and Sport*, The C.U. Mosby Company, 14.

TDK 2007 Güncel Türkçe Sözlük ve Yazım Kılavuzu Etkileşimli Yoğun Diski, TDK Yayınları.

Tezcan, M., 1993, Sosyolojiye Giriş "Temel Kavramlar", Ankara, 238s.

EKLER

EK-1 Çalışma Evreninde Uygulanan Anket Soruları

S.Ü. MİMARLIK FAKÜLTESİ REKREASYON PROJESİ ANKET ÇALIŞMASI

BİYOGRAFİK BİLGİLER

CİNSİYET: ☐ Kadın ☐ Erkek

YAŞ: ☐ 18 ve altı ☐ 18-25 arası ☐ 26-30 arası ☐ 31-35 arası
☐ 36-40 arası ☐ 41-45 arası ☐ 46-50 arası ☐ 50 ve üzeri

MEDENİ DURUM: ☐ Evli ☐ Bekar

MESLEKİ DURUM: ☐ Öğrenci ☐ Öğrenci Çalışıyor ☐ Çalışıyor ☐ Çalışmıyor

GELİR DURUMU: ☐ Çok İyi ☐ İyi ☐ Orta ☐ Zayıf ☐ Çok Zayıf

ZAMAN KULLANIMI

Günlük Okulda Geçirilen Zaman: ☐ 2 saat ☐ 3-5 ☐ 6-8 ☐ 9-11 ☐ 11 ve üzeri

Günlük İşte Geçirilen Zaman: ☐ 2 saat ☐ 3-5 ☐ 6-8 ☐ 9-11 ☐ 11 ve üzeri

Serbest Zaman: ☐ 1-2 saat ☐ 3-4 ☐ 5-6 ☐ 7-8 ☐ 8 ve üzeri

ETKİNLİĞE KATILIM SIKLIĞI

Boş Zaman Etkinliklerine Katılım Sıklığınız:

Haftada (Gün): ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7

Günde (Saat): ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐ 7

BOŞ ZAMAN ETKİNLİKLERİNE KATILMAMA NEDENLERİNİZ:

☐ Etkinliklere Katılmamı Teşvik Edici Tesisler Yeterli Değil

☐ Etkinliklere Katılabileceğim Araç Gerece Sahip Değilim

☐ Etkinliklere Katılabilecek Yeterli Boş Zamanım Yok

☐ Bulunduğum Çevre Bu Tür Faaliyetlere Katılmama Engel Oluyor

☐ Boş Zamanımı Belirli Faaliyetlerle Doldurmak Gibi Alışkanlıklarım Yok

☐ Faaliyetlere Yönlendirecek Arkadaş-Sosyal Çevreye Sahip Değilim

☐ Hangi Faaliyetleri Neden Ve Niçin Yapacağımı Bilmiyorum

☐ Ekonomik Yetersizlikler Bu Tür Faaliyetlere Katılmama Engel Oluyor

☐ BAŞKA:

BOŞ ZAMAN ETKİNLİKLERİNDE BULUNDUĞUNUZ YERLER:

☐ Evde ☐ Açık ve Kırsal Alanda ☐ Okulda ☐ Kent İçi Park ve Yeşil Alanlarda
☐ Spor Tesislerinde ☐ Dernek-Sendika vs. ☐ Başka:

BOŞ ZAMANLARINIZDA TERCİH ETTİĞİNİZ ETKİNLİKLER:

- ☐ Kitap-Gazete Okuyorum
- ☐ Müzik dinliyorum
- ☐ T.V. İzliyorum
- ☐ Sinemaya-Tiyatroya gidiyorum.
- ☐ Çarşı-Pazar-Fuar-Park gibi gezintilere çıkıyorum
- ☐ Spor Yaparım (Faal Olarak)
- ☐ El işi ve el sanatlarıyla uğraşırım
- ☐ Spor etkinliklerini izlerim. Tesislere giderek.
- ☐ Sosyal ve Toplumsal Faaliyetlerle uğraşırım.
- ☐ İlimi ve Kültürel Faaliyetlerde bulunurum.
- ☐ Kahvehaneye-kafeye giderim
- ☐ Müzik aleti çalarım-orkestra-koro gibi faaliyetlerle uğraşırım
- ☐ Lokal-Birahane gibi yerlere giderim
- ☐ Belirli birşeyle uğraşmam
- ☐ Arkadaş Ziyaretlerine Giderim.
- ☐ Başka:

TERCİH EDİLEN SPOR ETKİNLİKLERİ:

☐ Yürüyüş	☐ Futbol	☐ Yüzme	☐ Masa Tenisi
☐ Yürüyüş-Koşu	☐ Voleybol	☐ Basketbol	☐ Bisiklet
☐ Cimnastik	☐ Aerobik	☐ Halk Oyunları	☐ Tenis
☐ Hentbol	☐ Avcılık	☐ Modern Danslar	☐ Su Altı Sporları-Dalış
☐ Step	☐ Bowling	☐ Golf	☐ Uzak Doğu Sporları
☐ Vücut Geliştirme	☐ Fitness	☐ Kayak	☐ Buz Pateni
☐ Dağcılık	☐ Paraşütle Atlama	☐ Atıcılık	☐ Binicilik
☐ Kampçılık	☐ Kürek	☐ Yelken	☐ Başka:

YAPILMAK İSTENEN SPORLAR:

☐ Yürüyüş	☐ Futbol	☐ Yüzme	☐ Masa Tenisi
☐ Yürüyüş-Koşu	☐ Voleybol	☐ Basketbol	☐ Bisiklet
☐ Cimnastik	☐ Aerobik	☐ Halk Oyunları	☐ Tenis
☐ Hentbol	☐ Avcılık	☐ Modern Danslar	☐ Su Altı Sporları-Dalış
☐ Step	☐ Bowling	☐ Golf	☐ Uzak Doğu Sporları
☐ Vücut Geliştirme	☐ Fitness	☐ Kayak	☐ Buz Pateni
☐ Dağcılık	☐ Paraşütle Atlama	☐ Atıcılık	☐ Binicilik
☐ Kampçılık	☐ Kürek	☐ Yelken	☐ Başka:

SPOR ETKİNLİKLERİNİN YAPILDIĞI MEKANLAR:

- ☐ Evde
- ☐ Belediye Tesislerinde
- ☐ Çeşitli Resmi Kurumların Tesislerinde
- ☐ Koşu Yürüyüş Parkurlarında
- ☐ Piknik Yerlerinde
- ☐ Parklarda
- ☐ Okulda
- ☐ Spor Klüplerinde
- ☐ Serbest Doğada
- ☐ Bisiklet Parkurlarında
- ☐ Gençlik Merkezlerinde
- ☐ Başka:

YAKIN ÇEVRENİZDE BULUNAN TESİSLER:

☐ Açık Spor Tesisleri
☐ Kapalı Spor Tesisleri
☐ Sinema-Tiyatro
☐ Lokal-Dernek
☐ Kurs-Seminer Org. Olan Tesisler
☐ Kafe-Kahvhane-Bilardo v.s.
☐ Başka:

Etkinliklere Katılım Şekli: ☐ Yalnız ☐ Ailemle ☐ Arkadaş Grubuyla

BOŞ ZAMANI İYİ DEĞERLENDİRMENİN SİZE SAĞLADIKLARI:

☐ Dinlendirici buluyorum
☐ Eğlenceli ve heyecan verici buluyorum
☐ Eğitici Buluyorum
☐ Rahatlatıcı ve can sıkıntılarından uzaklaştırıcı buluyorum
☐ Sağlığıma Olumlu Etkileri Olduğunu düşünüyorum
☐ Farklı Deneyimleri Yaşama Fırsatı Buluyorum
☐ İnsanlarla daha kolay iletişim kurabiliyorum
☐ Çevrem Genişliyor
☐ Sosyal Statü Sağlıyor
☐ Zararlı Alışkanlıklardan Uzak Tutuyor
☐ Başka:

YAKIN ÇEVRENİZDE SAHİP OLMAK İSTEDİĞİNİZ TESİSLER:

☐ Açık Spor Tesisleri
☐ Kapalı Spor Tesisleri
☐ Sinema-Tiyatro
☐ Lokal-Dernek
☐ Kurs-Seminer Org. Olan Tesisler
☐ Kafe-Kahvehane-Bilardo v.s.
☐ Başka:

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı : Ahmet Berat EĞLEN
Uyruğu : T.C.
Doğum Yeri ve Tarihi : Kızılcahamam – 19.09.1985
Telefon : 0 312 472 00 60
Faks : 0 312 472 00 60
e-mail : ahmet@pozitifproje.com.tr

EĞİTİM

Derece		**Adı, İlçe, İl**	**Bitirme Yılı**
Lise	:	Alparslan Lisesi, Yenimahalle, ANKARA	2003
Üniversite	:	Selçuk Üniversitesi, Mimarlık Bölümü Merkez, KONYA Gazi Üniversitesi, BESYO-Rekreasyon Merkez, ANKARA	2008
Yüksek Lisans	:	Selçuk Üniversitesi, Merkez, KONYA	
Doktora	:	-	

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	**Kurum**	**Görevi**
2010-Halen	Pozitif Mimarlık	Yönetici-Mimar

UZMANLIK ALANI: Rekreasyon

YABANCI DİLLER: İngilizce